

Jó Pajtás

SZEPTEMBER 20. - A TAKARÍTÁS VILÁGNAPJA

A megszólítás és a megszólítotttság mikéntje

A Jó Pajtás 2012-es évi mesepályázatáról

(Elhangzott a mepályázat díjátadó ünnepségén, 2012. szeptember 6-án Újvidéken)

Tisztelt közönség! Díjazottak, mesírók és meseolvasók!

Nem tudnék mondani sem olyan kultúrpolitikai, sem olyan irodalomesztétikai kérdést, ami ebben a pillanatban fontosabb volna annál a szándéknál, hogy gyermeklapunk, a Jó Pajtás és olvasói, a mesepályázat létrehozói, támogatói és szervezői, a bírálóbizottság és a magam nevében is köszöntsem önöket, tisztelt díjazott meséírók. Azért vagyunk itt, hogy önöket ünnepeljük, s önöknek mondjunk köszönetet munkájukért, amellyel a vajdasági magyar (gyermek)irodalom szellemi egészét és létét gazdagították, amelynek révén hozzáadni és nem elvitatni igyekeztek belőle. Azt jelen pillanatban lehetetlen felmérni, hogy milyen jelentőségű, milyen hozzáadéku, de biztos vagyok benne, hogy a vajdasági magyar irodalom alakulástörténetének jegyzett eseménye lesz majd ez a mesepályázat és eredményei.

Engedjék meg, hogy egy hivatalos pályázati értékelés helyett, amire felkértek a szervezők, a jelíges pályázat elbírálásának egyéni műhelytitkaiba és módszereibe avassam be önöket. Hogy mi történik, hogyan gondolkodik egy bizottsági tag, milyen mozgások, gondolkodások és irányelvek kerülnek felszínre értékelés közben.

Sok előítélet kapcsolódik egy-egy ilyen pályázathoz. Amikor az ember megkapja a vaskos borítékot – most „hozzávetőlegesen” száz pályamű lapult benne (azért a bizonytalanság: mert a mese- és versfüzerek is egynek számítanak/vagy nem) – eszébe jutnak ezek, s arra gondol, hogy „atyaúristen, ennek bizonyára a kilencven százaléka dilettáns munka, megvadulok, mire végigolvasom!” De nagyon rosszul hangzik, amikor egy díjátadón a bizottság a pályázat színvonalát blamálja. Eszemben sincs ilyent tenni. S nem is volna igaz. Ki is mondom: „A pályamunkáknak nem a kilencven százaléka volt dilettáns munka!” Ugyanakkor megközelítőleg húsz (majdnem a teljes anyag negyed része) ott van a díjazottak listáján. Én magam az egyes pályamunkák és pályázók körében mutakozó tévelygéseket, nyilvánvaló tudatlanságot (hogy ne mondjam: tehetségtelenséget) inkább a humoros oldaláról igyekeztem megközelíteni és értelmezni. Biztos, hogy nagy félreértés áldozata lett pl. az a pályázó, aki gyereklapokból és folyóiratokból – nem is másolt! – fénymásolt ki meséket, s azokat küldte be a saját jelíge alatt, s megmosolyogtató az a – egyértelműen – nagymama korú, s a menyét (unokája anyját) érzékelhetően nem szívelő pályázó törekvése, aki meseformában mondja el, hogyan kellene – szerinte – az unokáját jól nevelni. Szimpatikus, de formailag és esztétikailag értékelhetetlen a kisgyermeke

fejlődésére, érdekes szótévesztéseire rácsodálkozó, a gyermek kifordított logikájában gyönyörködő – feltételezhetően – igen fiatal anyuka, miként az unokák okozta örömet és jóérzést megverselő, elbeszélő, de tartalmatlan/vagy közhelyes nagyszülői törekvések is. Nagyon szép szövegek születettek okító szándékkal, s szóltak a szeretet mindenható és igaz szerepéről. De ennél többek, azaz egyediek nem voltak. A pályázat negatív díját (ha lenne ilyen!) pedig mindenképpen az a pályázó vinné el, akinek horrorisztikus meséjében csurog a vér, tobzódik a megtestesült gyilkosság. Mit gyilkosság! Mészárlás! Vértüredő!

Joggal vetődik fel kérdésük, akkor mi vezeti, határozza meg a pályamunkákat elbíráló értékítéletét, gondolkodását! A kutatói, írói, kritikusai, olvasói, tanári és szülői gyakorlat – az az érzék, és az éveksorán kialakult készség, amellyel felismerhetővé válik számára, hogy melyek azok az irodalmi szövegek és beszédmódok, amelyek képesek a mai (gyermek)olvasót megszólítani, élményt nyújtani számára, gyönyörködtetni vagy megnevetetni, amelyben ráismer magára, saját világára, beszédmódjára. S valahol – jó mélyen, rejtett formában –, de ott van benne a nevelői szándék is, vagy az ironia, a groteszk, az (ön)kritika különböző alakzatai...

Amikor olvastam a meséket – s ez most a tanári attitűd – pontokat/osztályzatokat adtam. A nyolcas volt a legalacsonyabb jegy, amellyel (nálam!) bekerülhetett valamely pályamű a szűkebb válogatásba. Nagyon izgultam amiatt, hogy vajon miként közelíti meg a dolgot, hogyan értékeli, milyen szempontok alapján a bizottság másik két tagja. Nagyon jó munka volt: tartalmas diskurzus. A látásmódok különbözősége nélkül. (Nekem volt egy titkos segítségem is a fiam személyében, aki úgy tartja magáról, hogy „nem szeret”, mit nem szeret! „Utál” olvasni! Ez biztos fokmérő!

Mert az, amiért egy olvasást és az irodalmat „utáló” gyerek lelkesedik, az biztos jó!)

Jegyzeteket is kapcsoltam az értékelt mesékhez. A később győztessé avatott mesefűzér egyik lapjának hátoldalára azt írtam fel, hogy Darvasi- és Szijj-karakterű és -színvonallú mesék. Nagy dolog volna, ha bármelyikük lenne. De valószínűleg nem ők. Viszont, ha a vajdasági magyar irodalomban van egy ilyen egyedi mesevilágot formáló, különlegesen szellemes, intelligens meséíró, akkor az is nagyon nagy dolog, s akkor nem kell félteni a nemléttől a vajdasági magyar gyermekirodalmat! Ő mint később kiderült: Csík Mónika. A második díjazott abszurd mesék – akkor még ismeretlen – szerzőjéről pedig megállapítottam, hogy „férfi”, ez „maszkulin beszédmód”. Ezt a férfit – utóbb megtudtam –, Palković Basity Grétának hívják. Később, amikor már tudtam, kiről van szó, láttam/találkoztunk egy másik díjkiosztón, úgy módosítottam a véleményemet, hogy: „férfias habitusú”. Nem tévedtem viszont, amikor a majdani harmadik díjjal jutalmazott pályamű hátoldalára odaírtam, hogy: „Balogh István”. S ez nem a titkok kiszivároztatását, vagy a jelígek feltörését jelenti: hanem egy már egyedivé, felismerhetővé vált elbeszélői nyelvet. Úgy tudom, a bizottság másik két tagja is ráismert.

A Jó Pajtás mesepályázatának legfontosabb tanulsága és üzenete talán az, hogy valamely irodalmat, így a vajdasági gyermekirodalmat sem lehet kétségbevonni, leírni, leminősíteni, megtagadni, másikat alkotni helyette, befolyásolni, átalakítani, irányítani vagy kisajátítani. Az irodalom önmagában létező, önmaga mozgásait meghatározó, ömagát újratemtő szuverén világ. Örülök, hogy egy ilyen teremtő történésnek a részese lehettem!

Dr. Bence Erika
irodalomtörténész,
a zsűri elnöke

...De nehéz az iskolatáska
ilyen szép napos délelőtt,
És elindult fűgén a lába,
ballagott a kislány mögött.

Könnyebb már az iskolatáska,
lehet szép napos délelőtt.
Együtt járnak most iskolába,
s Peti mindig megvárja őt.

Tényleg nehéz, nemcsak Demjén Ferenc Iskolatáska című dalában hallhatjuk, ez esetben olvashatjuk.

Reggel fölveszed a majd tízkilós táskát, napközben egyik teremből a másikba vándorolsz vele, délután még haza is kell cipelni... Nem mindegy, milyen táskát kell egész nap hordoznod. Szerencsére manapság széles vállpántú, divatos, mobiltartóval ellátott különféle márkájú hátitáskákat gyártanak: Budmil, Nike, Puma, Target, s ki tudja még, milyen márkájúakat. S a színek! A legdivatosabb rózsaszíntől a feketéig minden árnyalatban megvehető.

Az óbecsei Samu Mihály iskola ötödikesei, hatodikosai, hetedikesei is panaszkodnak, hogy igen nehéz a táskájuk. Józsa Zsuzsanna és Fodor Anikó magyartanárnők tanítványai mondják ezt, név szerint: **Szenti Levente, Kisutcai Szilárd, Szabó Rebeka, Suta Valentina, Kovács Emese, Újházi Márk és Ben-de Róbert.**

Számukra sem ismeretlen a De nehéz az iskolatáska kezdetű dal, együtt éneklük ezt a közkedvelt éneket. Azonban Levente szerint megváltozott a helyzet. Nemcsak a fiúk viszik a lányuk táskáját.

– Igen, hetedikben több tantárgyunk van, s nehezebb a táska – kezd a mesélésbe Levente –, de az enyémet a lányok szokták vinni. Emlékszem, ötödikes lehettem, mikor egy lány elébem jött, elkérte a táskámat, és ő vitte az iskoláig. Igaz, két sarokra lakom a sulitól, nem sokat kellett cipelnie. Aztán tanítás után én is

Öröm iskolába menni ezzel az új táskával

De nehéz az iskolatáska

vittem az ő táskáját, vagyis hazakísértem. Azóta is tart a szimpátia.

– Nekem meg az utcabeli legjobb barátom, Laci szokta vinni – szól közbe Emese –, ugyanis mindig beszólok neki, mikor indulunk az iskolába. Van szimpátiám, de nekem nem kell több. Ő egy kicsit szégyenlős, s nem szokta vinni a táskámat. Ezt még harmadikban kaptam. Tetszik, mert szívek díszítik... Karácsonyra majd kapok újat, ez meg a tesómé lesz. Nekem már divatosabb kell. Év elején sok volt a kiadás, így nem kaptam másikat.

Valentina már megkapta az új, divatos, csodás táskát.

– Nagyon tetszik nekem is, a Prizmában vettük. Rózsaszínű, és csillagok díszítik. Ugyanilyen tolltartót és tornaszákokat is vettünk, összesen négyezer dinárba került. Nagyon vártam már a tanév kezdetét, hogy megmutathassam mindenkinek ezt a szép táskát. Öröm vele jönni az iskolába. Szilárd szokott segíteni, mert néha nagyon nehéz. Fölrakja a bicajára...

Szilárd szerint is nehéz a táska, de jó, hogy háton lehet vinni, így könnyebb.

– Én nem kaptam új táskát – meséli Szilárd –, de jó a régi is, nagyon megszerettem. Azt írja rajta, hogy No panic. Év elején sok volt a kiadás, füzeteket, könyveket kellett venni, meg hát a dolgaimat is kinőttem a nyáron... Igaz, tetszenek a vállra való, ez most a módi. Hallottam, hogy nehezebb vinni egy vállon, mint háton. Különbösen nekem még az elsős táskám is megvan, meg minden könyvem, füzetem, a padláson hétpécsetes lakat alatt őrzöm őket... Majd, ha lesz gyereke, megmutatom neki... Különbösen kerékpárral szoktam járni az iskolába, s a szimpátiám táskáját is viszem, mivel messze lakik. Sokszor az osztálytársak táskáját is fölpackolom a bicajomra...

Rebeka a nyáron, mikor elment a hetedikes könyvekért a barátnőjéhez, igencsak meglepődött, hogy milyen nehéz a táska. Pedig csak egy tantárggyal, a kémiával van több könyv, mint hatodikban.

– Őrzöm az elsős táskámat is, ezt meg még ötödikben vettük – folytatja a táskáról való eszmefuttatást Rebeka. – Tetszik: rózsaszín és szürke kombináció. Nagyon szeretem, sok szép emlék fűz hozzá. A nyáron a kirándulásokra is ezt vittem. Igaz, néha a fiúk unalmaskodtak, olyankor megharagudtam, s hátba vágtam vele őket. Aztán már nem bántottak...

Robi is őrzi az elsős táskáját, de ez a mostani valami szuper.

– Én is megérezem, hogy nehezebb az idén a táskám – magyarázza Robi –, pedig csak a fizikával bővült a könyvek száma. Nagyon messze lakom, az Ady Endre utca végén. Aki az Újfaluban lakik, az tudja, hogy milyen hosszú ez az utca. Gyalog járok, s bizony sokáig kell cipelnem. Tavaly kaptam, s nagyon szeretem. MP3 lejátszó s kulcstartó is van rajta. Igaz, negyedikeben vettünk a kínai boltban egy táskát, de nem tartott tovább három napnál... Ez strapabíró. Egyszer megbotlottam, repült, de nem lett semmi baja.

Márk is jó minőségű, pedig ő sem kíméli.

– Kék és fekete színű – meséli Márk –, még negyedikeben kaptam. Kényelmes, szivacs van a vállpántján, így nem töri a vállamat. Mikor kicsöngetnek, gyakran ledobom a sarokba, s semmi baja. Reteszek vannak benne. Külön a tolltartónak, füzeteknek, könyveknek. Év végén elteszem a szekrénybe, hogy egész nyáron ne is lássam.

Hogy hogyan lehet az egyébként nehéz táska könnyű? Levente és Szilárd már tudja.

Koncz Erzsébet

Jaj, de unom a politikát...!

A tévében, rádióban, újságban a hírek mindig a legfontosabb politikai eseményekkel kezdődnek. Sokszor észre sem vesszük, de a politika átszövi a mindennapokat, hiszen az országot irányító politikusok olyan dolgokban döntenek, melyek aztán ránk is nagy hatással vannak. Bonyolult dolog a politika, aki nem követi figyelemmel az eseményeket, sokszor meg sem érti, min vitatkoznak a politikusok, melyik párt mit szeretne kiharcolni vagy a képviselők miért mutogatnak ujjal egymásra a parlamenti ülésen. A legtöbb fiatal számára idegen és unalmas világ ez, mégis valamennyi beszivárog az ő életükbe is, s gyermekként is véleményt tudnak alkotni a politikáról és a politikusokról. Hogy milyet, arról a szabadkai Majsai Úti iskola nyolcadikos diákjainak tolmácsolásában olvashattok.

Cseh Kingának a politikáról a nagymamája jut elsőként eszébe, aki maga is tagja az egyik pártnak.

– Amikor elmegyek hozzá, mindig csak a politikáról hallok és nekem ez már elég unalmas. Ezenkívül a politikáról nem sok dolog jut az eszembe, átlagban nem nagyon foglalkozom vele, mert szerintem komplikált dolog. Sokat beszélnek, unalmasak, és nem lehet mindig megérteni, miről is van szó. Persze vannak jó oldalai is. A politika és a politikusok feladata az, hogy az emberek életét jobbá tegyék, de ez nem mindig sikerül. A helyi politikusok szerintem nem sokat tesznek értünk, de szerencsére most aszfaltozzák az utcánkat, és ennek nagyon örülök. Ha a hírekben érdekesebb dolgot hallok, látok, például ha veszekszenek a parlamentben, vagy ha az iskolámat érintő dologról van szó, azt megnézem, de ez is ritkán fordul elő.

– Nekem nincs sok közöm a politikához. Nem vagyok benne jártas, és nem is nagyon követem, sőt nem hiszem, hogy valaha is érdekelni fog – mondja **Kiss Árpád**. – Szerintem komplikált dolog ez, mert nagyon sok a politikus, mindenki mondja a magáét, veszekszenek, cserélődnek, megint beszélnek. Az ember szerintem a hatalomért és a sok pénzért akar politikus lenni, de én nem tudnám magamat politikusként elképzelni, meg nem is egyszerű dolog az. Egy országot irányítani nem olyan könnyű, sok dologgal kell foglalkozni, és nagy a felelősség. Igaz, nálunk nem jellemző, hogy a politikusokat felelősségre vonják, ha valamit elrontanak, de mondjuk Németországban már nem tudom elképzelni, hogy így működjenek a dolgok, mint nálunk.

Vig Dávid szerint a politikusaink legnagyobb része csupán azért politikus, hogy legyen pénze és hatalma, s a legtöbbben nem az emberek érdekeit nézik, hanem csak a sajátjukat.

– A politikusnak az lenne a feladata, hogy megváltoztassa, jobbá tegye az emberek életét, de én nem ezt tapasztalom. Nehéz lehet

politikusként lenni. Tudnia kell, hogy jó döntést hozott-e, egy mondat is megváltoztathatja rengeteg ember életét, ezért nagy a felelőssége. Politika nélkül nem tudnám elképzelni az életet, nagy káosz lenne mindenfelé, hiszen ez szab korlátot az emberek viselkedésének. A politikáról legtöbbször a híradóban hallok, de néha a környezetemben is megtapasztalom, például sok utat felújítottak, ami nem a közemberek műve, hanem a város politikusai döntöttek róla. A választások alkalmával elhangzó ígéreteket csak olyannak hiszem el, aki már korábban bizonyított, egy új embernek már kevésbé hiszek, és annak sem szavazok bizalmat, aki az ígérek ellenére semmit sem tett.

Kis Gabriella környezetében nincsenek olyan emberek, akiknek közük lenne a politikához, viszont ha érdekesebb események zajlanak, a család követi a politikát.

– Ha a szüleim beszélgetnek a politikáról, akkor én is odafigyelek. Szerintem a politikusok a pénzért és hatalomért vannak a politikában, mert ígéretnek mindent, de amikor hatalomra kerülnek, akkor nem váltják be az ígéreteiket. A maga módján jó, hogy ilyen sok politikai párt van, mert lehet közülük választani. Másrészt rossz, mert nem lehet tudni, kinek higgyünk. Ideális esetben egy pártnak és egy politikusnak azt kellene néznie, hogy

az embereknek jó legyen, és lépésről lépésre cselekedni, újítani valamit. A politika célja a fejlődés, a politikusnak pedig az a feladata, hogy ezt megvalósítsa, ahogy megígérte. Szerintem a nők és a férfiak is jó politikusok lehetnek, csak mások az adottságaik, a nők jobban átérzik a problémákat, és jobban odafigyelnek a részletekre, a férfiak viszont céltudatosabbak, és harcolnak azért, hogy megkapják, amit akarnak.

Farkas Anett nem tudná magát elképzelni vezető politikai pozícióban, például Szabadka polgármester asszonyaként.

– A politikusoknak nagy a felelősségük, ezért nem szeretnék a helyükben lenni. Másrészt számomra a politika unalmas, nem köt le, nem is szeretem. Persze az én sorsomról is döntenek, és hogy az engem nem érdekel, az nem jó. De ahogyan veszekszenek, untatják az embereket, ahelyett hogy végiggondolnák a dolgokat és aszerint cselekednének, azt nem bírom hallgatni. Az a jó a választások előtt, hogy ilyenkor gyorsan sokat megcsinálnak, ám amikor vége a választásoknak, csak az ígérek maradnak, a politikusok nem tesznek semmit. Nem szeretem a politikát, de nem is szüntetném meg, viszont szívesen átalakítanám, hogy kevesebbet beszéljenek és többet tegyenek az emberekért olyanok, akik értenek hozzá.

Sztojánovity Livia

A Szahara terjeszkedése

A vonulás rekorderei

A vonulás egymagában is csúcsteljesítményt követel a madaraktól, hiszen zsírdepójukat, azaz energiaraktárukat feltöltve több ezer kilométert kell úgy megtenniük, hogy az újratankolásra, azaz a táplálkozásra csak korlátozott idő áll rendelkezésükre.

A vonulás közben feltöltött energiaraktárak birtokában is olyan földrajzi akadályokat kell egyhuzamban leküzdeniük, mint a Szahara sivatagja vagy a tengerek összefüggő víztakarója, amelyre nem minden faj szállhat le pihenni. A madárvonulás rekordereit mégis azok között kell keresnünk, amelyeknek éltető eleme a víz, a tenger, hiszen ez a legnagyobb és legösszefüggőbb élőhely.

Az oda-vissza irányban leghosszabb távot leküzdő vonulónak a sarki csértlét tartják. Ez a faj az északi sarkvidéken költ, míg a telet a délsarki tengereken vészeli át, a fiatalok gyakran a „kamaszkorukat” is ott töltik, hogy aztán harmadik életévükben – szüleik nyomdokát követve – maguk is családot alapítsanak az északi sarkvidéken. Ezzel körülbelül 40 200 kilométert tesznek meg összesen.

Az egy irányban mért leghosszabb út világrekordját 1997 januárjában a kúszvágó csér hódította el. Ennek egy Észak-Európában gyűrzött példányát Ausztráliában fogták vissza, ami azt bizonyítja, hogy ha a partvonalak mentén haladt, több mint 26 000 kilométert tett meg telelőterületéig.

A leghosszabb időt nálunk töltő madarak a hatyú, a mezei pacsirta vagy a bíbic, míg a sarlósfecske április legutolsó napjaiban érkezik, és augusztusban eltűnik költőhelyéről. Szeptemberben már csak az északabbi állományok átvonuló példányait láthatjuk. Még ennél is rövidebb időt töltöttek nálunk az inváziós pásztormadarak, 1995-ben, június közepén jelentek meg költő példányaik, és a fiatalok felnevelése után augusztus első napjaira el is tűntek hazánkból.

Kockázatok, kihívások

A messzi tájakra vándorló madarak leg-többje csak megannyi akadály, veszély leküzdésével érhet célhoz. Tengereket, sivatagokat, magashegységeket kell átrepülniük. Természetes vámszedőként vándorsólymok és ré-

tisasok tizedelik a téli szállásra igyekvő récétömegeket, és még a mediterrán elterjedésű Eleonóra-sólyom is úgy irányítja a költését, hogy őszi vonuláskor zsákmányolt énekesmadarakkal etethesse fiókáit.

A földközi-tengeri országok egy részében az ember mészárolja halomra a vonulásban megfáradt vándorokat. De a zord időjárás is megköveteli a maga áldozatait. Néhány éve egy vonulási útvonalat keresztező front miatt egész Kelet-Európába megkésve és megtizedelve érkeztek a fehér gólyák. Afrikában és Dél-Amerikában pedig az elavult és környezetkárosító növényvédők szereke felelőtlen használata veszélyezteti a madarakat. Nem meglepő tehát, hogy hazai ragadozó madaraink közül a vonuló fajok – a kék vércsék, a törpesasok, a kígyászolyvek és a békászó sasok – állománya fogyatkozott meg a legjobban.

Mindezen túl az éghajlatváltozás is kedvezőtlenül hathat a nemzedékek százaival által használt, hagyományos útvonalakra. A Szahara terjeszkedése számos énekesmadárfajnak jelent egyre nagyobb kihívást, de a többi madarat is útvonal- és stratégia váltásra kényszeríti.

A madárvonulás útvonalai olyan védendő ökológiai folyosóknak tekinthetők, amelyeknek a megóvása egyetemes érdek és kötelesség. Az európai darvak pihenése szempontjából például létfontosságúak a Hortobágy éjszakázóhelyei és táplálkozási lehetőségei.

A természetvédelem számára ezért is fontos annak megismerése, hogy hová mennek madaraink, hiszen hiába védjük nagy költségekkel hazai költőterületükön minden példányukat, ha a telelőhelyen esetleg tűzzel-vassal irtják őket, vagy olyan növényvédők szereket használnak, amelyek megtizedelik állományukat. Llyenkor a nemzetközi egyezmények segítségével kell fellépniük, mert csak több ország összefogásával menthetjük meg a veszélyeztetett fajokat. E célt hivatott betölteni a vonuló fajok védelméről szóló egyezmény (Convention on Migratory Species, CMS), amelyet „szülővárosa” után Bonni Egyezménynek is hívnak.

Higgadtan a vírusról

Az elmúlt évben állat-egészségügyi okok miatt is megnőtt a szakemberek figyelmé a madárvonulás iránt. Az Ázsiában már huzamosabb ideje megfigyelhető, ám egy ideig viszonylag lokalizált madárinfluenzajárvány először Kína és Mongólia, majd Oroszország területére terjedt át. Tavaly ősszel helyi góccokban Románia, Törökország, sőt, a szomszédos Horvátország területéről is jelentettek eseteket. Az idén februárban pedig Európa több országában, így hazánkban is a telelőterületükről elsőként visszatérő bütykös hatyúk elhullott példányaival találkozott. A különböző országokból érkezett legfrissebb hírek más vízimadarak – tőkés réce, barátréce, kis bukó

–, illetve vízimadarakkal kapcsolatba kerülő ragadozó madarak (vándorsólyom, héja) megbetegedéséről is beszámoltak.

Az eddigi adatokból nehéz megállapítani: hogyan került a betegséget okozó vírus ezekre az új helyszínekre?

Bár az esetek megerősítik azt a feltételezést, hogy a vízimadarak, különösen a hatyúk, a récék és a ludak csakugyan könnyen elkapják a fertőzést, így egy részük valóban részt vehet a betegség terjesztésében, ha a fertőződé és a tünetek megjelenése közötti egy-két nap során nagyobb távolságra vándorol. Nem állíthatjuk azonban, hogy minden esetben a fajok a felelősek a helyi járványgócok kialakulásáért. A megbetegedett madarak nem képesek a vonulás okozta megterhelés próbájának elviselésére, ezért még az elhullások kapcsán sem minden esetben világos, hogy „bűnös” vagy „áldozat” ilyenkor a vadon élő madárvilág. Maguk hurcolják-e a vírust, vagy a háziszárnyasoktól megfertőződve pusztulnak el vándorútjuk egy-egy pihenőhelyén?

A madárvonuláshoz hasonlóan feltehetőleg a madárinfluenza is sok ezer éve létezik a természetben. Nagyobb járványok is előfordultak. Európában legutóbb 2003-ban, Hollandiában, ahol akkor a H7N7 típusba sorolható vírussal kellett megküzdeni. Az állat-egészségügyi igazgatási intézkedések azonban, nem kis költségekkel, hatékonyaknak bizonyultak, és megakadályozták a fertőzés továbbterjedését. Ezt követően el is tűnt földrészünkről a nagy fertőzőképességű madárinfluenza.

Ne a vadmadarakat vádoljuk tehát a megbetegedésekért, hanem az emberi mulasztásokat. Azokat a gazdálkodókat, akik a megnövekedett háziszárnyas-állományok tartása során nem teljesítik a higiénés követelményeket, és ezzel más országok háziállat-állományait, sőt, a saját egészségüket is veszélyeztetik. A világjárványok terjesztésében valóban egy olyan faj játssza a kulcsszerepet, amelyik nemrég tett szert csak röpképességre: az ember.

M. G.

Kúszvágó csér

Eleonóra-sólyom

Közelebb hoz az állatvilághoz a különleges kamera

Sokadjára örvendeztetni meg egy technikai újítás vagy különlegesség a filmipart. Ezúttal egy önjáró „terepkamera” hozza közelebb az állatok királyait, az oroszlánokat. A természetfotósok és filmesek legnagyobb feladata az állatokhoz való közelkerülés. Két eset létezik, vagy az állat szalad el, vagy az embernek kell elmenekülnie a veszélyes állattól. William Burrard-Lucas és tetsvére ötletesen, a technikát segítségül hívva oldotta meg a problémát.

Ez a hi-tech megoldás minden eddiginél közelebb hozta az oroszlánokat, talán közelebb nem is lehetne, hiszen sokszor már az állatok szájába kerül a szerkezet. A gép alapelve igen egyszerű, Burrard vett egy strapabíró távirányítású minijárművet, erre pedig rászereelt egy tükörreflexes fényképezőgépet. Más feladat már nem volt hátra, csupán az álcát, a védelmező páncéllként szolgáló külső vázat kellett rászereelni a BeetleCam-re.

A BC-t még 2009-ben alkotta meg Will és Mat Burrard, azért, hogy a lehető legjobb, legközelebbi felvételeket tudják elkészíteni az afrikai oroszlánok életéről. Az első próbálkozás igen rövid életű volt, hiszen az oroszlánok hamar tönkretették a szerkezetet, ezután a továbbfejlesztésnek köszönhetően védőburkot kapott a BeetleCam.

Az akkori, 2010-es képek fantasztikusak lettek, de a testvérpár nem tétlenkedett az elmúlt időszakban sem, továbbfejlesztették gépüket, ezúttal már felszerelték vakuval, távirányítású zoom-rendszerrel és még néhány kiegészítővel is.

Az oroszlánok természetesen hamar észreveszik a feljűk közeledő különleges tárgyat, először támadó állatnak, majd prédának, mindezek után pedig játéknak tekintik azt. Köröznék körülötte, üldözik, és néha elfutnak előle. Persze egy idő után megszokják maguk körül a szerkezetet, és nem is törődnek vele, a legjobb képek ekkor készültek, hiszen az állatokat zavartalanul, azok természetes élete folyamán lehetett lefényképezni.

ÁLLATKIRAKAT

Barátságos állat a cápa

A kíméletlen, magányos ragadozóknak tartott cápákról is bebizonyosodott, képesek a hosszú távú kapcsolatokra és csapatmunkára.

Francia tengerbiológusok Johann Mourier vezetésével Francia Polinéziában, a Társasági-szigetekhez tartozó Moorea partjainál figyelték meg a feketeúszójú szirticápákat (*Carcharhinus melanopterus*), a tudósok összesen négy közösséget és két alközösséget azonosítottak. Az összegyűjtött adatok arról tanúskodnak, hogy a cápák nem alkalmoszerűen verődnek csoportokba, hanem jól megszervezett közösségeket alkotnak.

Johann Mourier meggyőződése szerint a cápák elsősorban védelem miatt társulnak, illetve azért, hogy kiküszöböljék az egyedek közötti agressziót, de a tengerbiológus kollégáival azt is megfigyelte, ahogy 4-5 feketeúszójú szirticápa közösen vadászott halakra.

A kutatók arra mutatnak rá, hogy a cápák agy-testtömeg aránya hasonlít az emlősökéhez, ami azt jelentheti, hogy képesek összetett szociális viselkedésformákra.

„Más fajok, például a szürke szirticápa, vagy a csipkés porlycápa polarizált csoportokat alkotnak, amelyekben minden egyednek megvan a saját helye” – emelte ki Johann Mourier, aki most azt vizsgálja, hogy a családi kötelékek milyen szerepet játszanak a cápák „társasági” életében. „Hamarosan kiderül, hogy a rokonokkal verődnek-e egy csoportba.”

A kutatók chipekkel jelölték meg a megfigyelt populáció 70 százalékát, és DNS-vizsgálatokat is terveznek.

Félméteres földigilisztára bukkantak Kínában

A közönséges földigilisztánál sokkal nagyobb, félméteres földigiliszta-félet találtak a kínai Jünnan tartományban. A környéken még sosem láttak ekkora gilisztát.

Az óriásgiliszta egy családi ház kertjében bukkant fel, a családfőnek akadt meg rajta a szeme. Először kígyónak nézte, ezért óvatosan közeledett hozzá, de azután elképedve fedezte fel, hogy egy földigiliszta, csak éppen XXL-es méretű. A férfi úgy döntött, hogy megtartja a gigagilisztát, tovább nevelgeti, hátha még hosszabbra nő.

Kínai biológusok szeretnék alaposabb vizsgálatoknak alávetni a gilisztát, hogy milyen fajhoz tartozhat. Jelenleg több mint 650 földigilisztát ismernek, és a leghosszabb fajok akár 3 méterese is lehetnek. A hazai gilisztafajok közül a legnagyobb az erdei giliszta (*Lumbricus polyphemus*), amely szintén elérheti az 50 centiméteres hosszt. A közönséges földigiliszta (*Lumbricus terrestris*) testhossza általában 30 centiméter.

HOROG

A felnövő nemzedékért

A dunai galóca Európa legnagyobb pisztrángféléje, amely szinte a kihalás peremére sodródott. Életerét sok helyen tönkretették, állományát túlhalászták, ivóhelyeit elpusztították... Tavaly azonban újjára indult egy olyan műveltsor, amely ennek a folyamatnak megálljt kell hogy parancsoljon.

Néhány fiatal halszakértő levonult a Drina-vidék egy csendes faluskájába, és belevágott a dunai galóca mesterséges szaporításába. Már tavaly is jelentős sikereket értek el, az idén pedig minden várakozáson felüli eredményeket jegyeztek. Annyi kis galóca lett, hogy... Szóval nagyon sok. És nemrégiben elérkezett az ideje, hogy ezeknek a halacskáknak egy részét – legalább hat ezret – visszaadjanak a Drinának. Az idei termésű apróságok mellett több száz tavalyi nevelésű közel húszcentis halat is a folyóba engedtek. De ez csupán kezdete annak, ami évekig, sőt évtizedekig kell hogy tartson.

Nem az a cél, hogy látványosan visszaengedett halak százaival-ezreivel annak látszatát keltsék, hogy nálunk történik valami, hanem az, hogy a galóca állományát önfenntartó szintre emeljék. Olyanra, hogy emberi beavatkozás nélkül is fenn tudjon maradni. Persze a dolgokra oda kell majd figyelni. És ki fog odafigyelni? Ti!

A legutóbbi galóca-visszaengedés alkalmával felnőtt horgászok nyüzsgöttek a halszakértők körül, és kérték, hogy ők is visszaengedhesenek egy-egy leendő pisztrángkirálynőt. (A galócat ugyanis így becézik.) A halszakértők azonban könyörtelenek voltak, és kijelentették, hogy a felnőttek ahhoz a nemzedékhez tartoznak, amely nem tanulta meg becsülni a természetet, ezért nem is vehetnek részt a halasításban. De gyerekek közreműködését szívesen, mi több, örömmel látják.

Így történt, hogy az idei nevelésű galócanemzedék ezreinek, valamint a tavalyi termés halainak visszaengedésében – a halszakértők mellett – kizárólag gyerekek vehettek részt. Csak sajnálhatjuk, hogy Perućac meg Bajina Bašta meglehetősen távol van, így nem állt módunkban a Jó Pajtás kishorgászai közül is néhányat beszervezni ebbe a jelentős műveletbe. Ennek csak a távolság meg az iskolaév kezdetével egybeeső időpont volt az akadálya, és semmi más.

A vajdasági kishorgászok közreműködésére azonban szűkebb hazánk területén mutatkozik hamarosan szükség. Mert Sipos, Sokoray-Varga, Bajić, Pejčić és a többiek nemcsak a Drina-vidéken dolgoznak. Tájainkon a compó és a széles kárász körül történik az, ami a Drinán a galóccal. És ha ezeket a halakat kell visszaengedni, akkor – biztosak vagyunk – bennünket hívnak segíteni.

Kata galóccal halasít

Sipos Sándor a tévéseknek mutatja a tavalyi kis galócat

Szeptember 20.

Friderika, Fülöp, Zsuzsanna, Frida, Euszták, Fausztina és Filippa napja.

Friderika: Német eredetű név, a Friedrich férfinév latinított alakjának a női párja. Jelentése: béke hatalom.

Euszták: Görög, latin eredetű név. Jelentése: dús kalászu, termékeny.

1992. IX. 20. (20 éve)

A takarítás világnapja. 1992-ben az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) szeptember 20-ra meghirdette a takarítási világnapot, amelynek célja a világméretű nagytakarítás. Jelszava: „Gondolkodj világméreteken és cselekedj otthon.” Az akció Ausztráliából indult, ahol 1989-től szervezik az országos nagytakarítás napját. Nálunk ezen a szeptemberi hétvégén a környezet megtisztítására hívják fel az embereket.

1897. IX. 20. (115 éve)

Megszületett Tamási Áron Kossuth-díjas író, akadémikus. Legnagyobb írói sikerét az Ábel-trilógiával aratta. Írásaiban főként a székely falvak világát, az erdélyi szegénység életét, a megélhetésért az urakkal és a természettel folytatott küzdelmeit, a székelyek ügyességét és furfangos észjárását ábrázolta.

Szeptember 21.

Máté, Mirella, Ildikó, Jónás, Ifigénia, Maura és Mira napja.

Mirella: Latin, olasz eredetű név, a Míra olasz becéző továbbképzése. Jelentése: csodálatos.

Míra: Latin eredetű név, a Mirabella becézőjéből önállósult. Jelentése: csodálatos.

1984. IX. 21. (28 éve)

A magyar dráma ünnepe. A Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére 1984-től minden évben szeptember 21-én ünneplik a magyar dráma napját, Madách Imre Az ember tragédiája című drámája 1883. szeptember 21-i ősbemutatójának tiszteletére. Célja felhívni a figyelmet a magyar drámairodalom értékeinek jobb megismeretetésére és az írók ösztönzése újabb alkotások létrehozására.

1999. IX. 21. (13 éve)

A béke napja: az ENSZ békenapja nemcsak a nemzetek közti békére hívja fel a figyelmet, hanem az erőszakmentes

otthonok, közösségek és iskolák is előtérbe kerülnek.

Szeptember 22.

Móric, Ottó, Tamás, Mór és Emerita napja.

Móric: A Móric 19. századi rövidüléséből származik. Más magyarzat szerint a Maurus rövidüléseként tartják számon. Jelentése: mór, szercesen.

Emerita: Latin eredetű név. Jelentése: érdemes, derék.

2012. IX. 22.

Őszi napéjegyenlőség, a csillagászati őszi kezdete. Napéjegyenlőségnek (latinul aequinoctium) nevezzük azt, amikor egy égitest mindkét féltékéjén a nappal és az éjszaka hossza megegyezik: ekkor a Nap 90° magasan delel az Egyenlítő felett, így a nappal és az éjszaka ezeken a napokon mindegyik ugyanannyi ideig tart.

1791. IX. 22. (221 éve)

Megszületett Michael Faraday angol kémikus és kísérleti fizikus, az elektromos mező fogalmának megalkotója. Az elektromosságban körében végezte kutatásait, ő teremtette meg a mező fogalmát. Az elektromotor megalkotója, az elektromágneses indukció felfedezője, a róla elnevezett elektrokémiai törvények megalkotója. Minden idők egyik legnagyobb kísérleti fizikusának tartják.

Szeptember 23.

Tekla, Ildikó, Ilona, Ila, Lina, Líviusz és Telma napja.

Tekla: Görög eredetű név. Jelentése: Isten dicsősége.

Líviusz: Latin eredetű név. Jelentése: ólomszínű, kékes, irigy, rosszakaratú.

1883. IX. 23. (129 éve)

Megszületett Gundel Károly magyar vendéglős, gasztronómiai szakíró. Gasztronómiai könyvei a legjobb és legismertebb ilyen tárgyú munkák közé tartoznak. Idegen nyelvű munkáival, szakácskiállításokon és bemutatókon népszerűsítette a magyar konyhát és fellendítette az idegenforgalmat. Gundel Étterme az 1939-es New York-i világgkiállítás magyar pavilonjának hivatalos étterme volt. „A Gundel-vendéglő nagyobb, jobb hírverést biztosít Budapest számára, mint egy hajórakomány turistaprojektus.” (New York Times)

1914. IX. 23. (98 éve)

Megszületett Csépe Imre költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja. Munkái: Fordul a szél, önéletrajzi regény, valamint verseket publikált a Kalangya és a Hid című magyar, illetve más lapokban. Ő volt a népies magyar irodalom utolsó vajdasági képviselője.

Szeptember 24.

Gellért, Mercédesz, Gerda, Mária és Grizeldisz napja.

Gellért: Germán eredetű név, a Gerhard, Gerhart névből származik. Jelentése: gerely, dárda, erős, kemény.

Grizeldisz: A Grizelda alakváltozata.

1046. IX. 24. (966 éve)

Meghalt Szent Gellért itáliai származású szerzetes. Szent István király szolgálatában Imre herceg nevelője és a csanádi püspökség megszervezője volt. Az első magyar vértanú emlékét az Erzsébet-híddal szemben, a régi Kelen-hegy (ma: Gellért-hegy) szikláin álló hatalmas bronzszobor, Jankovics Gyula gyönyörű alkotása őrzi. Szent Gellért magasra emelt jobbáiban a szent keresztet tartja a város fölé, ezzel hirdetve, hogy a magyarok nemzetsége a kereszt jegyében született, és annak oltalma alatt áll.

768. IX. 24. (1244 éve)

Meghalt Kis Pippin a Frank Birodalom királya, aki létrehozta a Vatikánt. A keresztény egyház fejének, Róma püspökének adományozta az itáliai fővárost és környékét, ezzel megalapozva a pápai állam, a Vatikán létrejöttét.

Szeptember 25.

Kende, Eufrozina, Nikolett, Gellért, Miklós, Mór, Mikolt, Rikarda, Cézár, Kleofás, Kleon, Klió és Sólómy napja.

Kende: Kazár, magyar eredetű név. A régi magyar Kündü személynévből származik, az ótörök méltóságnévből való, Levédiában és Etelközben az ősmagyar törzsszövetség fejét nevezték így.

Kleofás: Görög eredetű név, a Kleopatrosz rövidüléséből származik. Jelentése: az apa dicsősége, hírneve.

1513. IX. 25. (499 éve)

Vasco Nunez de Balboa spanyol felfedező első európaiként a Csendes-óceánhoz érkezett. Átkelt a Panamai-földszoroson. Déli Tengernek nevezte el a „nagy vizet”. Őt tartják az első európai embernek, aki látta a Csendes-óceánt.

2009. IX. 25. (3 éve)

Meghalt Bujtor István színész, rendező, vitorlásversenyző, a magyar Bud Spencer. Főbb szerepeiből: Stanley Kowalski (Williams: A vágy villamosa), Petrucchio (Shakespeare: Makrancos hölgy), Legismertebb filmjei: Sándor Mátyás, A pogány Madonna, A három testőr Afrikában, Fekete gyémántok, A Pendragon legenda, A kőszívű ember fia I–II., Álmodozások kora, Bors I–XV.

Szeptember 26.

Jusztina, Dániel, Özséb, Ciprián, Cipriána, Kozma és Damján napja.

Kozma: Latin eredetű név, a Cosma névből származik. Jelentése: dísz, ékesség, dicséret.

Damján: Görög, latin eredetű név, a Damianus név származéka. Jelentése: a népből származó, legyőző.

1868. IX. 26. (144 éve)

Meghalt August Ferdinand Möbius német matematikus, csillagász. Ismertségét egyik felfedezése révén, a róla elnevezett Möbius-szalaggal szerezte. A Möbius-szalag egy kétdimenziós felület, mely mindössze egyetlen oldalal rendelkezik.

1973. IX. 26. (39 éve)

Először repült a Concorde Washington és Párizs között. Az út 3 óra 33 percig tartott. Az Aérospatiale-BAC Concorde az Air France és a British Airways által üzemeltetett szuperszonikus utasszállító repülőgép volt, melynek sebessége elérte a 2500 km/h-t, vagyis túlszárnyalta a hangsebesség kétszeresét. A 2000-es Concorde-katasztrófa, a 2001. szeptember 11-i terrortámadások és több más kedvezőtlen tényező miatt 2003. október 24-én kivonták a forgalomból, de a gép a visszavonulása után is a repülés egyik jelképe marad.

A görög vallás és mitológia

Az ókori görögök az isteneiket a saját képükre, önmagukhoz hasonlóknak alkották meg, képelték el. Isteneik uralkodóikra hasonlítottak: hadakoztak, finom ételekkel és italokkal megrakott asztaloknál lakmároztak, szerettek és gyűöltek, beavatkoztak a halandók viszályaiba, de emberi hibákat is követtek el stb. A világ keletkezéséről, az istenek és az emberek megjelenéséről szóló görög mondák (mitoszok) a legszebbek a világban.

A mítosz görög eredetű szó, regét, mondát jelent. A mítoszok a Földre szállt istenekről, a félistenek emberfeletti csodálatos tetteiről, a túlvilági életről stb. szólnak. Mindezeket a mondákat együttesen nevezték mitológiának, ami magyarul mondavilágot jelent.

A görög mondák szerint kezdetben nem létezett sem világ, sem isten, sem ember. Kezdetben volt a Kháosz, azaz a teljes zűrzavar. A Kháoszból keletkezett a Gaia (a Föld istennője), az élet ősanja a Földön. Gaia önmagából hozta létre Uranoszt (az ég megtestesítőjét). A két istenüket a görögök emberformájúnak képzeltek el.

A görögök mindazt, amit nem tudtak megmagyarázni a természetben és az emberek között, az istenek művének tulajdonították. A görögöknek családi és állami isteneik voltak.

A családi isteneknek az ősök lelkét tekintették, akiknek az utódok kötelesek voltak áldozatot bemutatni. A családfő volt a család papja, a házi tűzhely pedig a családi szentély.

Az állami istenek az olümposzi istenek voltak. Ezek halhatatlanok és örökifjúak voltak, akiket emberfeletti lényeknek mutattak be. Zeusz, a főisten fennhatósága alatt fényűző palotákban él az összes többi isten, a felhőkbe burkolt Olümposz-hegység legmagasabb csúcsain. Az isteneknek készült ételekből és italokból lakomáznak. Az istenek tehát úgy élnek, mint az emberek.

Az eposzokban az istenek feje Zeusz, a mennydörgés és a villámlás istene. Testvérei közül Poszeidón a tengerek ura, Hádész pedig az alvilág istene. A régi görögök úgy képelték, hogy Zeusz feleségével, Hérával és gyermekeivel: Apollónnal, a nap és a zene istenével; Áres-

szel, a háború istenével; Athénével, a bölcsesség és a kézművesség istennőjével; Aphroditével, a szerelem istennőjével; Hephaisztoszal, a tűz istenével és Hermésszel, a kereskedelem istenével együtt az Olümposz hegyén lakott.

Az ógörögök képzelete sok istennel népesítette be a világot. Egyik istenük volt Hermész, a legtalálékonyabb, a legügyesebb és a legfurfangosabb valamennyi isten között. Őt tekintették istenüknek a pásztorok, a feltalálók, a kereskedők, sőt a tolvajok is. Szobra ott állt a keresztutakon. Jelvénye a hírnöki pálca és az úti kalap, amelyeken szárnyakat viselt.

Apolló és Daphné

A monda szerint Hermész Árkádia egyik árnyékos barlangjában született. Alighogy meglátta a napvilágot, máris kimászott bölcsőjéből, és elhagyta a barlangot. Az első, amit megpillantott, egy teknősbéka volt. Tüstént bevitte a barlangba, puha testét kiemelte, s a teknőből lantot készített magának, majd a húrokat vidáman pengetve énekelt.

Csakhamar megéhezett, és húrra vágyott. Bölcsőjébe dugta a lantot, és az éj leple alatt elindult Pieriába, hogy éhségét csillapítsa. Itt legelészt Apolló isten gulyája. Hermész kiválasztotta az isten ötven legszebb tehénét. Hogy a tehénnyomokat eltüntesse, saját talpa alá lombos faágat kötött, a teheneket pedig háttal fordította, s úgy hajtotta tovább, hogy a lányomok visszafelé vezessenek.

A teheneket a barlangba terelte, kettőt levágott, megsütötte, és belakmározott a húsból. Majd a bölcsőjébe lopózott, és bebújít a pólyába. Apollón észrevette, hogy ötven szép tehene eltűnt a legelőn. Azonnal kutatni kezdett, de a nyomokon nem tudott eligazodni. Ekkor egy jósmadár elárulta, hogy Hermész a tettes.

Amikor Apolló felelősségre vonta Hermészt, az így felelt:

Poszeidón

– Miféle teheneket követelsz rajtam, hiszen csak tegnap születtem? Gyenge még a lábam ahhoz, hogy bölcsőmet elhagyjam. Az istenek mind ki fognak nevetni téged, ha megtudják, hogy rajtam keresed a teheneidet.

De Apolló nem hagyta magát félrevezetni.

– Ne tettesd magad! Csak ki a bölcsőbb! Úgyis tudom, ki vagy, a tolvajok istene, míg a világ világ lesz, ez lesz a te címed az istenek között.

Később Zeusz főisten igazságot tett köztük. Parancsára Hermész visszaadta Apolló marháit, és neki ajándékozta találmányát, a teknősbékából készített lantot.

A leláncolt Prométheuszról szóló mondából megtudjuk, hogy Prométheusz, az istenek rokona miként lopta el az égből a tüzet, és ajándékozta az embereknek. Őt tartották az emberek legnagyobb jótevőjének. Ennek történetét a róla szóló mítosz így beszéli el:

Prométheusz megsajnálta az embereket. Látta, hogy az állatoknak sűrű szőrzetük, vastag bőrük van, ami megvédi őket a tél hidegével szemben. Az ember viszont tetőtől talpig meztelen, nincs, ami a testét, meg ami a lábát védje, sem eszköze, sem fegyvere. Ezért ellopta a tüzet az istenektől, és az embereknek adta.

S a tűz egy csapásra megváltoztatta az emberek életét. Akik eddig az állatokhoz hasonló életet éltek, a tűz birtokában egyszerre az állatok fölé emelkedtek. Ha fáztak, tüzet rakhattak, ételeket készítettek. A tűzzel megolvasztották az érceket, fegyvereket, szerszámokat kovácsoltak, cserépedényeket készítettek és égettek.

Zeusz, a legfőbb isten nagy haragra gerjedt, ezért Prométheuszt, amiért ellopta a tüzet az égből, a világ szélén, az istenek kovácsával egy kösziklához láncoltatta. A leláncolt Prométheuszt nyáron az izzó nap heve, télen a dermesztő hideg és a szél kínozza, és kegyetlen büntetésként egy saskeselyű mindennap tépte a máját, s az iszonyú seb éjszaka mindig újra begyógyult.

Így szenvedett Prométheusz hosszú időn keresztül, míg végül egy hős, aki rendkívüli erővel rendelkezett, meg nem szabadította. A hős, akinek Héraklész volt a neve, széttépte a láncokat, és nyilával leterítette a keselyűt.

Összeállította: Uri Ferenc történész

Görög istenek egy vazárajzon

Ha halat szeretnél vacsorázni, sose ugrálj párosat

Egyszer történt – az idő most nem számít, mert a mese nem arról szól, hogy Lángmángi Sándort, a nyolcfejű sárkányt győgytjük ki pikkelykopásából, meg arról sem, hogy Nemessréthy Hisztéria egyetlen elveszített szöszmöszejért megmásszuk a Menteminerit-szikla borzon-borzas vidékeit, mert ez is megtörtént, csak egy kicsit korábban –, tehát történt, ami történt, ez valamikor máskor történt, későbben, amit ma elmesélek. A hőnököt (minden valamirevaló mesének kell, hogy legyen ilyen) Cicaléptű Pöszméte jól ismeri – ez is bizonyítja, valóban létezett ő, a hőnök, kinek neve még ma is zengő ajkak ezreit hagyja el remegve – persze hogy ma is, hiszen most mesélek róla először, tehát csak természetes, hogy ti, miután meghallgatjátok, azonnal szaladtok és továbbmesélitek Helán Csibe vakmerő tetteit.

Helán Csibe már életének korai szakaszában rendkívüli képességeiről tett tanubizonyoságot: arcfelismerő képessége háromhetesen elérte a fél métert, huszonhét hetesen átmászott egy konyhaszék alatt úgy, hogy még csak nem is érintette annak lábait. Igaz, ekkor még egy falatkával kellett csalogatni a túloldalán. Nade nem sokkal ezután elfoglalta trónját – azt nem említettem, hogy valódi hercegnőnek született? –, és ezentúl itt végezte és végzi még a mai napig is kisebb-nagyobb „ügyeit”. Egyszóval rendkívüli volt ő már akkor, de igazán csak később vált azzá, mikor is hét szilvásgombócot gurított gömbölyödő pocakjába egyetlen nap leforgása alatt. Itt is csak azért állt meg Helán Csibe, mert elfogyott a prézli. Márpedig ez olyan, mintha meztelenségig kellene enni, vagy pizzát ketchup nélkül – valami szörnyű lehet. Helán Csibe belegondolni se mert, milyen íze lehet a csupasz gombócnak, borzadva tolt a maga elől az egész tálat.

– Kalandra fel! – kiáltott – prézlinek áll a világ!

És valóban felkelt a székről. És valóban elindult Kalandra! Ez nem is volt messze, hiszen Kaland mindjárt a szomszédos hercegség volt, az ő birodalma kapujától 143 lépésnyire. Az ilyesfajta kalandok előtt azonban nem árt tudakolni az időjárást illetően. Felhívta hát telefonon a mérges Milly bárót, aki pontos adatokkal szolgált. A következőképpen zajlott a beszélgetés:

– Halló, szép napot kívánok! Itt Helán Csibe beszél. Báró úr, elárulná nekem, esik-e vagy fúj a következő tíz percben, mert nekem sürgősen Kalandra kell mennem?

– Fúúúú! Esssik! Meg süttt a nap! Hófúúúúváás és köddd szakkadd!

– Jaj, de szörnyű! Akkor mit vegyek fel? A gumicsizmám meg a sárga esőkabátom, vagy a rövidnadrágom a lila blúzzal, esetleg télikabátot...? – elmélkedett Helán Csibe.

– Teee tökkkfjjj! Összettel fúúúú! Tavasszal esssik! Nyáronn süttt! Tééééleenn meg havvvvazikk!

– De most, tíz perceg milyen idő lesz?

– Afrikkkábbbba melegg! Ázzzzsábbbba hidegg! Auszsztráálllbbba hűűűvööös! Nekeddd meggg fáááznii foggg a füleddd!

– Akkor sapkát teszek!

– Neeem mossst, jövőőőre!

– Köszönöm, Milly báró úr! Akkor addig kötök magamnak egy színes, csúcsos sapkát, meg egy pár remek kis kesztyűt, az egyik lila lesz, meg a másik is, de az halvány... – ezt azonban már nem várta meg a báró úr, nagyot prüszkölt a telefonba köszönésképpen, és lerakta a kagylót.

Helán Csibe most már nem tétlenkedhetett, bátran nekivágott a kalandnak, térdokniban, fürdőruhában és hosszú sállal a nyakában – hogy ne érhesse meglepetés.

Percenként megjárta Kalandot, közben jól megázott, meg lebarapult és épített egy négyemeletes hóembert is, ami sose olvad el, a neve pedig Répafagy Hógó lett, és jól elbeszélgetett útközben Helán Csibével, aki hazaérve megkínálta a boltban vásárolt prézliben jócskán meghempergetett szilvásgombócokkal.

Másnap a reggeli nap megcsiklandozta Helán Csibe gombócoktól gömbölyödő hasát, és újabb kalandokra csábította, ugyanis Nevető Sugár, a nap megbízott kiküldöttje hivatalos meghívást továbbított hőnöknek az Óperencia uszodába.

Basity Gréta meséje (még két meséjével egy mesefüzérként) második díjat nyert a Jó Pajtás mesepályázatán. A zsűri által legjobbnak ítélt mesékből hamarosan mesekönyv jelenik meg a Jó Pajtás és a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában.

RÜGYFAKADÁS

**„...az igazi barát olyan,
mintha második énünk volna.” (Cicero)**

Ebben a rohanó világban sokszor nem is vesszük észre, hogy az ember milyen szerencsés.

Gazdagságnak is nevezhető ez a tény, hisz gazdag az az ember, ki barátra tesz szert. És most nem a virtuális, hálózati lényekről beszélek, hanem igazi hús-vér emberekről!

Szerintem a barátság mindennél fontosabb, mert egyedül elvesznénk ezen a hatalmas bolygón. Szürke hétköznapjainkat ők színezik ki. Valakivel már 8 éve kopatjuk az iskolapadot. Igaz néha voltak kisebb-nagyobb veszekedéseink, de pár napon belül kibékültünk, mert rájöttünk, hogy szükségünk van egymásra. Akad néhány személy, akivel már ovisban is együtt jártunk, tehát már 10 éve kopatjuk a sulis területén lévő „pázsitot”. Élmények sokasága fűződik egy-egy személyhez az osztályban. Van, akivel jobban kijövök, de van, hogy nem találjuk meg a közös hangot.

Totyogtunk, sírtunk, neveltünk, játszottunk, veszekedtünk, kibékültünk, „hülyéskedtünk”, buliztunk, segítettünk egymásnak, meghallgatuk egymást.

Hiányozni fog ez a jópár együtt töltött, örömteli év, hisz itt születtek meg az életre szóló barátságok.

Anitics Emese, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az udvarunk

A házunkat három oldalról veszi körbe az udvar. A bejárati ajtó előtt, a ház bal oldalán és mögötte terül el.

Az udvar legkisebb része a házunk előtti terület. Ott egy pici virágágyás és füves rész található. Termésköböl kirakott ösvény vezet onnan az udvar bal oldala felé, fenyőkkel és virágokkal beültetve, a másik része pedig füves. Ha elhaladunk a bal oldali udvaron, megpillantjuk a ház mögötti tágas területet. A ház mögött terül el a félkör alakú nagy terasz, mely néhány lépcsővel feljebb van, mint az udvar. Amint haladunk hátra, rögtön előbukkan az óriási sziklakert, amelyhez kisebb tavacska is tartozik. Nyáron gyönyörű tavirózsák szoktak benne nyílni. A sziklakerttől balra, a szomszéd fal mellett van a hinta, homokozó, kis faházikóval és a csúszda. Ennek az oldalnak a végén sorakoznak a kutyaházak. Jobbra haladva található az udvar, a végében a galambos. Udvarunk jobb oldalát tuják és virágágyások szegélyezik, és itt a kedvenc grillcsütő is. Az udvar közepe nagy, füves terület, melyen jó időben tranbulinozunk, medencét állítunk fel vagy focipályává változik át.

Szeretek a barátaimmal nálunk játszani, mert szerencsére sok a hely, és nagyon szép a környezet.

Hanák Adél, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Darazsac Diána szabadkai tanuló rajza

Elköszönő levél gazdámnak

Kedves Gazdám!

Sajnálom, hogy a kend nyájának csak a felét tudtam visszatereelni.

Tudja, amikor a juhok legelésztek a faluvégen, megláttam Iluskát a pataokban. Tüstént megdobbant a szívem. A lábaimnak nem tudtam parancsolni, odavittek hozzá, de azért fél szemmel a nyáját lestem. Úgy láttam, hogy minden rendben, ezért csak Iluskával foglalkoztam. Elbűvölt csillogó szeme, aransárga haja, gyönyörű szép termete. Az idő gyorsan elszállt, észre sem vettük. Mint derült égből a villámcsapás, úgy rontott ránk Iluska mostohája. Ekkor ébredtem a szomorú valóság-ra: a nyáj bizony szétszéledt! Hiába rohantam jobbra-balra, föl és alá, csak nehezen tudtam a megmaradt juhokat összetereelni. A történetek miatt furdalt a lelkiismeret, és óriási lett a bánatom.

Remélem, nem haragszik nagyon, de én most világgá megyek. Maradok mindörökké hú bojtárja.

Tisztelettel,

Jancsi

Varga Klaudia, 5. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kosztolányi Dezső: Aranysárkány Hilda levele apjához

Kedves Apus,

ne haragudj rám, amiért Tibivel elszöktem, de mivel Te nem engedted, hogy velem legyek, ezért döntöttünk így.

Mikor ezt a levelet olvasod, én már nem leszek otthon. Tibivel már felültünk a vonatra.

Érzem előre, hogy nagyon fogsz hiányozni, Apus. Kérlek, ne tegyél semmi butaságot! A jövő hónapban majd ellátogatok hozzád, ha Te is szeretnéd. Csak arra kérek, ne haragudj rám! Nagyon bánt, hogy még el sem búcsúzhattam tőled, de én őszintén szeretem Tibit. Szeretnék feleségül menni hozzá. Természetesen meghívunk majd téged is az esküvőre. Nem tervezünk nagy felhajtást, csak a legközelebbi rokonokat hívjuk, és persze Tibi édesanyját.

Nem tudom, hol fogunk lakni, de majd írok neked levelet, amiben értesítelek új lakcíméről. Ma délelőtt voltam kint anyu sírjánál is. Gyertyát gyújtottam, elbúcsúztam tőle.

A szobámból csak a legfontosabb dolgokat viszem, hagyok neked is néhány emléket.

Anyu egyik képét is elvittem. Remélem, nem haragszol érte. A másikat otthagytam neked.

Apus, már most hiányzol, pedig még csak nemrég mentem el. Látogass el hozzánk majd, ha szeretnél. Bármikor szívesen látunk!

Nem akarok sírni, de hiába, már folynak a könnyeim. Egyszerűen nem tudtam máshogy dönteni. Van még egy dolog, amit nem mondtam el. Gyermeket várok. A te unokádat hordozom a szívem alatt. Ha fiú lesz, Antal lesz a neve, hogy rád emlékeztessen. Remélem, rád hasonlít majd. Majd ha eljössz meglátogatni, remélem őt is sok mindenre megfogod tanítani!

A konyhában, az alsó fiókban van a szivar, amit neked vettem engesztelésül. Tudom, ez nem sokat segít, de nem szeretném, hogy haragudj rám.

Tudom, hogy a dolgok el fognak rendeződni. Ne idegeskedj! Ne csinálj valami butaságot, Apus! Tiborral biztonságban vagyok, mellesleg okos fiú. Nagyon szeretem őt, megnyugodhatsz.

Nagyon szeretlek, Apus. Sajnálom, hogy így kellett elválnunk! Kívánok neked erőt és egészséget, hogy tudjad a mindennapi megterhelő munkádat végezni. Sokat gondolkodtam rajtad. Nem lehet könnyű életed abban a környezetben.

1881. június 21.

Hilda

Pfájer Hella, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Kabalám

Az egyik magyarórán egy elbeszélést olvastunk, amelyben egy fiúnak volt kabalája, és így jutott eszembe az én kabalám.

Amikor kicsi voltam, az első születésnapomra kaptam apáméktól egy kismacit. Nagyon megörültem neki, és mindig mellettem volt. Hároméves voltam, amikor adtam neki nevet. Mivel kicsi, barna és bolyhos volt, ezért apám meg én Bundásnak neveztük el. Ha féltém valamitől, magamhoz szoritottam, és úgy éreztem, hogy mindentől megvéd. Amikor iskolás lettem, néha magammal vittem a kirándulásokra, és ha ott volt mellettem, mindig boldogan mosolygott rám. Amikor már nehezebb ellenőrzőket írtunk, akkor az iskolába is elvittem. Mindig velem aludtam. Az ágyam mellett volt a kályha, és így történt, hogy az én kismacim éjjel leesett a kályha mellé, és sajnos felgyulladt. Reggel, amikor észrevettem, nagyon szomorú voltam, és sírtam is utána, mivel ez volt az egyetlen emlék, amit anyámtól kaptam. De a nyolcadik születésnapomra fülbevalóval ajándékoztak meg, s ez lett az új kabalám. Most a fülbevaló véd meg, ha félek, vagy szerencsét hoz, ha írjuk az ellenőrzőt.

Lehet, hogy a kabalák nem is hoznak szerencsét, csak mi úgy érezzük, mert egy fontos személytől kaptuk ajándékba.

Golity Jagoda, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserepye

Kala Pál

*Élt egyszer egy Pál, a Kala Pál.
Kala Pál éjjel-nappal kalapál.
Pál kalappal a fején hál,
mert ő a híres Kala Pál.*

*Neje Kala Pálné,
szíve eszelősen kalapál Pálért,
majd kerít egy kalapot,
és meglátogatja a papot.*

*Kala Pál várja a nejét,
sörrel kínálja a vejét.
Kala Pálné fogja a fejét,
mikor kalapálni hallja férjét.*

**Horák Emese, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A mi udvarunk

Jelenleg a kapuban állunk.

Ha belépünk, a garázst fogjuk megpillantani, ahol a mi kis autónk szundikál. Jobbról van a fészker s a nyári konyha. Itt édesanyám szokta megmutatni a főzési tehetségét. A járműtől balra leülök, s mesélek tovább. Előttem van egy betonos terület, ahova fel szoktuk állítani a sátrat. Nagyon szeretek ott a levegőn lenni. A négyzet alakú kövezet mögött egy gömb alakú bokor áll, mellette pedig csodás virágok ékeskednek, amiket anyukámmal ültettünk. A bokortól jobbra nyuszifülvirág zöldell, mely három ágazatból áll, középen pedig egy káprázatos sziklakert. A kövek mellett medvetalp, nád, nefelejcs, kankalin, kaktusz, borostyán s még számtalan más, pompás növény található. A hátsó udvarban van apukám műhelye. Ott szokott barkácsolni, javítani... Hátul a barackfa tavaly két hordó gyümölcsöt adott. A fa mögött kedves játszóterem húzódik meg, ami: hintából, csúszdából, homokozóból és egy kis focipályából áll. Tizenkét színes labdám játszótársra vár...

Ilyen a mi udvarunk. Remélem tetszett.

Berec Márk, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

KEFCSTFK

Tizenhárom éves vagyok, illetve tizenhárom egész három negyed. Egy napon születtem Emesével, ugyanis én vagyok az ő KEFCSTFK-ája (különlegesen-egyedülálló-fantasztikus-csodálatos-természetfeletti kabalája), a nevem Nyuszis poki (NYP).

A nevből adódik, hogy egy hatalmas kék nyúl van rajtam, mely lepkét szorongat, répával a hátán. Ám e különleges „tetoválást” nem igazán villogtathatom egyetlen szerelmemnek (akivel apu takarózik, és egy fiókban leledzik), mivel vagy össze vagyok gyűrve, vagy... össze vagyok gyűrve. E „két” választás nemigen kecsegtető, így a barátaimmal (nem tagadom, baráti köröm listája igen hosszú) a VIP részlegben bulizunk, „Emese szépen elrendezett ruháinak tömkelege” mögötti eldugott részben, a sarokban. Sok embert „csipek”, de a legjobban Emesét, „a gazdát” szeretem. Mindig mellette vagyok, ha sír (...), akkor zsebkendőként szolgállok, ha alszik, akkor párnának használ (megrág, ami igen fájdalmas és irritáló, mivel ez nem tartozik a munkakörömbe), ám az eddig leginkább bevált dolog az, amikor matekdogát ír, és előtte jól megölelget, megszagolgat. Állítása szerint van egy különleges illatom, ami összekapcsol minket. Ám ha anyu kimos?! Egy egész napig nincs kontaktus, mivel orra nem érzékeli azt a megszokott „íz”, amit már ismer. Így Emesében úr keletkezik, hogy az ő szavaival fogalmazzak: „büdös mosóporszagom van!” Büdös?! Szagom?! Kikérem magamnak, ezért a két szóért fizetek hetente 10 porcicát plusz áfa a pszichológusomnak. Gondoljanak csak bele, az havonta 40, és még nem is említettem a hétfői jógát (elvégre, valahogy át kell vészelnem a mindennapi jobbra-balra csúrés-csavarást, no meg az épp aktuális macskaterrorizálását...). Hetente hatszor TITKOS takaróegyletbe járok, ahol édes és cuki aprósütitket kell készítenem teával és ARIELLEL (mivel sokan leisszák magukat).

Mindezt összevetve szép életem van, de most indulnom kell. A fürdőben épp most veszi kezdetét egy izgalmas „Emesecájja és Szomzédnénikutyjája viadal”, amit nem hagyhatok ki.

Némedi Emese, 7. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Padtársam

*Padtársam nagyon rendes,
Alacsony, sovány, kedves.
Dolgozatok közben segítünk egymásnak,
Tehát mi vagyunk a legjobb padtársak.
Állandóan nevetek mellette,
Remélem, ő is nevet velem.
Segít, ha nem tudok valamit,
A gond az, hogy sokat hangoskodik.
Minden órán rászól a tanár, de ő csak nevet tovább.*

Nagy Noémi, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Győrfi Tihamér szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

A kedvenc tárgyam

A kedvenc tárgyam az íróasztalom. A színe barna és kék. Hat fiókféléség van rajta. Nagyon nagy, tágas, és általában itt szoktam csinálni a házit. Ezt a fogalmazást is rajta írom, bár ez kicsit unalmas, de legalább írok valamit. A megjegyzéseket inkább kihagyom, mivel avval oldala-
kat is tudnék teleírni, de térjünk vissza az asztalhoz.

Itt tartom a tanfelszerelésemet, sok atlaszt, újságokat, könyvsorozatokat, piszkozatpapírokat, kisebb játékokat és sok apró kutyut. Még szerencse, hogy havonta többször rakodok, mert ha nem rakodnék el, olyan dzsumbuj lenne, hogy még egy tüt sem tudnék lerakni az asztalra. Megjegyzem, anyukám is besegít a rakodásba, néha ő rakodik hónapokon át, és én még észre sem veszem. Néha megdicsérem, de látom, ez nem elég. Szerintem ellustultam. De most nem erről van szó, hanem arról, hogy végre teleírom ezt az oldalt!

Ezt az asztalt másodikos koromban kaptam. Nagyon örültem neki, azóta használom. Akkor még kicsi voltam, azóta megváltozott a divat és az ízlésem is. Szerintem még nyolcadikig kitar. Még mindig meg vagyok elégedve az asztallal, ahhoz képest, hogy már negyedik éve használom. Igaz, a nyári szünetben fikarcnyi szerepe sincs. Mindenki, aki először látja, megkérdezi: „Új?” Ezek a tipikus emberek és gyerekek. A testvérem mindig helyettem felel: „Ez már múzeumi darab!” Mint mindig, a nagytestvérek bántják a kisebb testvérüket, de ezt nem vettem zokon, látszólag. Az tény, hogy nem vagyok sértődős típus, de ez csontig hatolt, akárhányszor ismételte. Nem tudom elképzelni, hogy egy ilyen „egyszerű” asztal miatt vagyok megsértődve, de a végén úgyis kiderült, hogy nem az asztal a hibás... Ezzel írásom végére értem. Remélem, a tanárnő elfogadja ezt a fogalmazást, bár csak egynegyede szól az asztalról.

Brindza Mátyás, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Eltűnt Jancsika! (Elmeséli Éva szolgálólánya)

Hét éve dolgozom a Bornemissza családnál, mint szolgálólány. A hivatásomat akkor kezdtem, mikor megszületett a fiuk, Jancsika. Mint minden gyerek, Jancsi is egész nap játszadozott, álmodozott. Ami a kívánságait illeti, néha nagyon makacsul tartotta magát elképzeléséhez. Egy napon minden megváltozott.

Egy magyar ruhába öltözött kereskedő jelent meg az ajtóban. Bornemissza urat kereste, de mondtam, hogy elment Egerbe védeni a várat a töröktől. Behívtam a házba, és elvezettem az úrnőmhöz, hátha ő tud segíteni. Éva éppen a deáknak varrt fel egy gombot az ingére. A kereskedő illendően köszönt, és épphogy belefogott volna a mondókájába, az ajtóban megjelent Jancsi. Az ember láthatóan megörült a kisfiúnak, magához hívta, megölelte, megcsókolta. Éreztem, hogy ezzel a kereskedővel valami nincs rendben. Gonosz ölelés, hideg csók.

Jancsi azon a napon volt éppen makacszkodó kedvében, és egy trombitát kért anyjától a vásárról. Éva elküldte a deákkal a városba, hogy megszerezzék a becses játékot. Kikísértem őket, majd elmentem a konyhába megfőzni az ebédet. Nemsokára a kereskedő is búcsúzkodott. Meghajolt és elment. A megjelenése magyaros, viszont a meghajolása és járása törökös volt. Az úrnőm a szobájában ült. Az arca gondterhelte volt. Egyszer csak a fejéhez kapott. Rájött, hogy a kereskedő, aki itt volt, igazából egy török katonája. Jancsika veszélyben lehet. Elrohantunk a vásárra. Megtaláltuk a deákat, de Jancsika nem volt vele.

– Hol van Jancsika? – kiáltotta idegesen Éva.

– Az a kereskedő, aki az imént volt nálunk, bevitte a templomba imádkozni – szólta a deák.

Berohantunk a templomba, szólígtattuk a kisfiút, de nem jött válasz.

Éva és a deák azon a délutánon becsomagoltak. Úrnőm ugyanis eldöntötte, hogy elmegy az egri várba azzal a térképpel, amelyet aznap talált meg, és kiszabadítja fiát a török karmai közül.

Balog Dóra, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kedves Pajtások!

A régi írások között tallóztam, és elhatároztam, hogy a legvastagabb borítékból válogatok a mai számba. Ebben a borítékban a **leíró fogalmazások** várnak arra, hogy a Rügyfakadás oldalaira kerüljenek.

Adáról az elmúlt tanévben az ötödikesek küldtek sok jó leírást az udvarukról, s a leírások **szerkezeti felépítése** Petőfi A Tisza című versére emlékeztet. Ebben a költő úgy mutatja be a tájat, ahogy a tekintete a közeliől fokozatosan halad a távoli látnivalók felé. Az adai fogalmazásoknak ezenkívül az indítása is szellemes. Valaki csak felhúzza reggel a redőnyt, és máris elétáruul az írásra ihlető kép. A másik szerző kézenfog minket, olvasóit, és a kapuból indulva mutatja be udvarukat úgy, hogy mi is érezzük a **ragaszkodását** ehhez a helyhez.

S ha már a ragaszkodást említettem, ide kíváncsoznak a különféle tárgyakról, pl. íróasztalról, kabalákról szóló leírások is. Elgondolkodtató, hogy egy íróasztal mi mindent árul el a gazdájáról. Én mégis megdicsérem azt az íróasztal-tulajdonost, aki humorral fűszerezett önkritikával keresi a megoldást.

Most a **humor** szóval lépek tovább, és a KEFCSTFK című fogalmazást ajánlom figyelmetekbe, sőt a Kala Pál című verset, hogy ne felejtsetek el játszani (a szavakkal is lehet!), és vidáman kezdjétek a tanévet.

Van még egy örömhírem. **Befutottak az első írások. A csantavéri ötödikesek: Januskó Jázmin, Juhász Dávid, Jurcsek Flóra, Molnár Konstantin, Obrád Antónia, Pletikoszity Gábor, Pletikoszity Tamás, Szedlár Dániel és Tar Eleonóra** küldték el élménybeszámolóikat a nyári szünetidő eseményeiről.

Kövessétek a példájukat!

Tomán Mária

Amikor felhúzom a redőnyt

A mi udvarunk a mindennapi élet egyik színtere. Mindennap, amikor felkelek, és felhúzom a redőnyt, az ablakomból az udvart látom.

Nagyon örülök, mert nagy udvarunk van. A hátsó részben sorakoznak a gyümölcsfák, amelyekről szívesen szoktam lakomázni. Az első része az, ahol játszani szoktunk, be van vetve fűvel. A fal mentén tuják sorakoznak, ezeket akkor ültettük, amikor én még kicsi voltam. Mostanra már nagyra nőttek, és eltakarják a szomszéd ház falát. Van ott még egy rostsütő is, amit nyáron sokat használunk. Az én kedvencem a hinta meg a csúszda. Pillanatnyilag ezt a kisebb gyerekek jobban kihasználják, mint én. A garázs tele van apa szerszámaival. Ez az udvar közepén helyezkedik el. Mégis, amit a legeslegjobban szeretek az udvarban, az a kutyuskám.

Sokat szoktunk futkározni és játszani együtt. Nekem ő népesíti be az udvart.

Bera Laura, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Besnyi Botond szabadkai tanuló rajza

Keira Knightley

Keira Knightley angol színésznőt sokan csodaszép kalóznőként emlegetik. Annyi biztos, hogy csodaszép, a kalóznő megjegyzés viszont nem csoda, hiszen legnagyobb filmes sikert *A Karib-tenger kalózái: A Fekete Gyöngy átka* című filmjével aratott. Azóta más filmekben is szerepelt, például a *Bűzkeségek és balítéletekben*, majd újból visszatért, mint kalóznő *A Karib-tenger kalózái* következő részében. Képzelt interjúnk vele készült.

– Mivel hívtad fel magadra a filmes szakma figyelmét?

– Nem is tudom, gyermekszínészként kezdtem a karrieremet, nemzetközi ismertséget viszont a *Csavad be, mint Beckham* és *A Karib-tenger kalózaival* értem el.

– Hogyan emlékszel vissza a gyerekkorodra?

– Angliában születtem 1985 tavaszán. A szüleim is színészek voltak, úgyhogy számomra szinte magától jött az, hogy szerepelni szeretnék. Hétéves koromtól tévéfilmekben és színpadi produkciókban szerepeltem. A bajt csak az jelentette, hogy tanulási zavarokkal küszködtem, de ez sem tántorított el. Azt tettem, amit egy diák tehet: megpróbáltam épp azért is a tanulásra összpontosítani, és ezáltal bebizonyítani a szüleimnek, hogy komolyan gondolom az egészet. Jól tanultam, jó eredményeket értem el, és a szüleim engedték, hogy színészzel foglalkozzak. Sőt, egy idő után segítettek is.

– Melyik volt az első főszereped?

– Egy Walt Disney-s tévéfilmben, *A tolvajok hercegnőjében* játszottam Robin Hood lányát 2001-ben. Ez lett az első főszerepem. Nagyon érdekes, hogy ez idő tájt egy egészen más műfajú filmben is megjelentem, *A gödör* című thrillerben. Akkoriban úgy gondoltam, hogy ez jó, mert nem szerettem volna, ha már a pályám elején beskatulyáznak.

– Hogyan sikerül megbirkóznod a hírnévvel?

– Igaz, hogy már gyerekkorom óta színészkedem, de a hírnév mégis hirtelen jött számomra. Mindig igyekszek nyitott lenni, az újságírókkal is, de nem szeretem, amikor a magánéletemről kérdeznak. Furcsa lehetek, mert ha olyasmit kérdeznak tőlem, amiről szívesen beszélnek, akkor csak úgy ömlök belőlem a szó. Ha viszont csiklandós a téma, akkor egyből szőfukarrá válhatok.

– Nagyon szép vagy, de azt is lehetett olvasni rólad, hogy étkezési zavarokkal küszködsz?

– A családomban valóban előfordult ilyesmi, talán ezért ragasztották rám is. Nem hiszem, hogy ez lenne a gond. Azt viszont

nem tagadom, hogy munkamániás vagyok. Valamikor az évek úgymond összefolynak. Vigyáznom kell az ilyesmire. Ha úgy érzem elég, megpróbálok szünetet tartani, és nem belefogni nagyobb projektumokba. Elvégre a magánéletemre is kell olykor gondolnom. A színészszakmában egyébként is ez az egyik legnagyobb probléma: ha nem dolgozol, elfelejtenek a nézők, és gyorsan elveszhet a süllyesztőben. Ha pedig egyfolytában dolgozol, elveszted önmagadat és a magánéletedet. A kapcsolataid felszínesebbek lesznek, mert már te sem tudod, hogy színészet az egész, vagy komoly.

– A Karib-tenger kalózái nagy népszerűséget hoztak számodra. Lubickoltál a sikerben?

– Számítottunk rá, hogy sikeres film lesz, de azt hiszem mindenkit meglepett, hogy egy ekkora megaprodukció lett belőle. Egyfolytában érkeztek a hírek a bevétellel és a nézett-

séggel kapcsolatban. Szinte fel sem fogtam. Egy pillanat alatt már mindenféle használati tárgyon mi voltunk rajta, olykor felismerhető is, de leginkább felismerhetetlenül.

– Melyik a pályafutásod legvidámabb története?

– Amikor Padmé Amidala hasonmására, Sabé szerepére választottak 1999-ben, a *Csillagok háborúja* első részéhez, a *Baljós árnyakhoz*. Magában már az is érdekes, hogy a szerepet azért kaptam meg, mert elképesztően hasonlítottam a Padmém alakító Natalie Portmanhez. A legjobb az egészben viszont az volt, hogy amikor teljes jelmezbe öltöztünk, egyikünk anyja sem tudott megkülönböztetni bennünket. Néhányszor jól mehecceltük őket, de a stábnal is viccelődöttünk. A hab a tortán már csak az volt, hogy az alkotás az év egyik legsikeresebb filmje lett.

L. M.

Hol van?

– Drágám, hol van a tea?
 – Jaj, ti férfiak soha semmit nem tudtok megtalálni. A tea a gyógyszeres fiókban van egy kakaósdobozban, amire az van ráírva, hogy só.

Hentesnél

A hentesnek fél órával zárás előtt már csak egy csirkéje maradt, és nagyon meg akar szabadulni tőle. Jön is egy vevő, aki pont egész csirkét kér.

A hentes feldobja a mérlegre.

– Uram, ez pont 1 kiló 20 deka.

– Kicsit nagyobb nincs véletlenül? – kérdezi az ürge.

A hentes visszafordul, tesz-vesz, majd feldobja ugyanazt a csirkét a mérlegre, mintha egy másik lenne.

– 1 kiló 70. Megfelel?

– Szuper, elviszem mind a kettőt!

Megérdemli

A bejárónót kidobják az állásából. Mielőtt elhagyja a házat, odadob egy ezrest a kutyának.

– Hát ezt meg miért kapja? – kérdezi a ház úrnője.

– Ennyit tényleg megérdemel. Mit gondol, ki nyalta mindennap tisztára a tárgyokat?

Földrajz

Az érettségien megkérdezi a tanár az egyik diáktól:

– Melyik nagy folyó folyik keresztül Németországon, és mi a neve?

A diák kihúzza magát:

– Németországon több nagy folyó folyik keresztül, és a nevem Kovács.

Szemorvosnál

– Doktor úr, biztos javul a látásom, ha sok sárgarépát eszem?

– Asszonyom, látott már maga szemüveges nyulat?

Agresszív kismalac

Megy az agresszív kismalac az erdőben, találkozik a jó tündérel.

– Kismalac, jó kedvem van, teljesítem két kívánságod!

– De jótündér, te nem három kívánságot szoktál teljesíteni?

– De!

– Nem lehetne nekem is három kívánságom?

– De! Mi a második?

Terápia

– Betartotta a tanácsomat, és nyitott ablaknál aludt?

– Igen, doktor úr.

– Tehát az asztmája nyomtalanul eltűnt?

– Nem, doktor úr. Nyomtalanul az aranyóráram és a színes televízióm tűnt el.

Nem jött be neki

Egy férfi jelentkezik a hadseregbe. Beosztják az ejtőernyősökhöz.

Az első próbaugrás után azt mondja:

– Írják be, hogy kétszer ugrottam!

– Hogyhogy kétszer?

– Először és utoljára!

Találós kérdés

– Miért van a Dunában víz?

– ???

– Hogy a hajók ne poroljanak!

Porszívóügynök

Egy porszívóügynök betolakodik egy házba, és a háziasszony minden tiltakozása ellenére nagy rakás szemetet szór a szoba közepére.

A nő felháborodik:

– Mit képzelsz?

– Asszonyom, ígérem, amit ez a csodálatos porszívó nem szed fel, azt én magam fogom megenni!

– Akkor hozok rá magának egy kis tejszínhabot, mert nincs áram a házban.

Turistabusz

Az utasok remegnek a buszban a kanyargós hegyi úton.

– Félnek? – kérdezi az idegenvezető.

Az utasok bólogatnak.

– Akkor tegyék azt, amit a buszvezető!

– Mégis mit?

– Csukják be a szemüket!

Bezzeg a Józsi!

Egy fickó üvöltve rohangál az építkezésen.

– Mi történt? – kérdezi tőle a mester.

– Egy téglá ráesett a lábamra.

– Ezért kell így üvöltened? A Józsi tegnap rádólt az egész fal, és még csak meg se mukkant.

Dupla tagadás

Az angol nyelvtanár előadást tart:

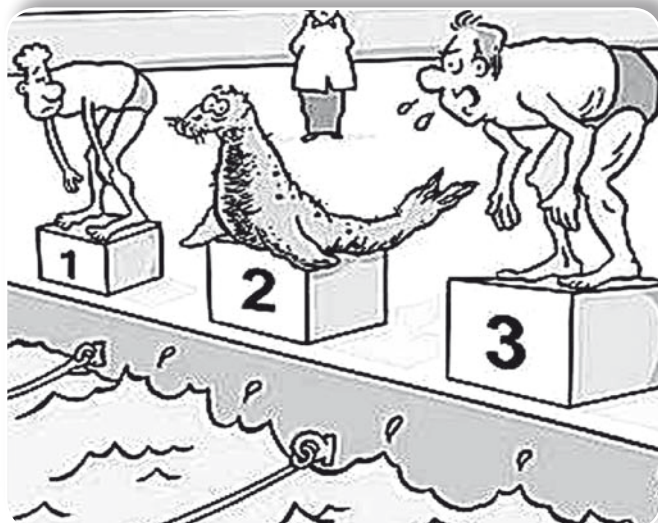
– Nos, azt biztosan tudjátok, hogy az angolban a dupla tagadás helyeslést jelent. Sok nyelvben (a magyar is ilyen) a dupla tagadás ugyanúgy tagadást jelent. Viszont egyetlen olyan nyelv sincsen, ahol a dupla helyeslés tagadást jelentene.

Ekkor hátul megszólal valaki:

– Aha, persze...

– Azt hittem, ha megborotválkozom, vonzóbb leszek. De most folyton belebotlok mindenbe.

– Biztos vagy benne, hogy az alaszkaí fíkkó úszómezzben van?

Teszt

Egy újságíró riportot készít az emegyógyintézetben. Azt kérdi a főorvostól:

- Hogyan állapítják meg egy páciensről, hogy már elhagyhatja a kórházat?
- Vannak olyan feladataink, amiket helyesen végrehajtvá bizonyíthatják elmeállapotukat.
- Tudna egy ilyen példát mondani?
- Persze. Vegyük például ezt: van egy kád, teli vízzel. Van a fürdőszobában három tárgy, egy kiskanál, egy pohár és egy vödör. Melyikel tüntetné el a vizet a kádból?
- Ó, hát ez nagyon egyszerű! Minden normális ember a vödört választaná.
- Nem, minden normális ember kihúzná a dugót a kádból.

Három kívánság

Három sündisznó megy az erdőben, és eltévednek. Nagyon fáznak, de szerencsére arra jár egy tündér, és azt mondja:

- Teljesítem három kívánságotokat, mivel hárman vagytok, mindegyikötöknek egyet.
- Az első azt kéri a tündértől, hogy juttassa haza.
- A második is azt kéri:
- Nagyon fázom, juttass haza.
- A harmadik azt mondja:
- Nagyon fázom, ráadásul egyedül vagyok. Bárcsak itt lennének velem a testvéreim!

Nyelvtanórán

- Mondd csak fiacskám, ebben a mondatban: „A pásztor a mezőn legelteti a nyáját” melyik a helyhatározó?
- A pásztor.
- Nono! Már hogy lenne a pásztor a helyhatározó?
- Azért, mert a pásztor határozza meg a helyet, hogy hol legeljen a nyáj.

A székely meg a fia

Megy a székely a fiával horgászni. Kieveznek a csónakkal, belógatják a csalit, majd leülnek.

- Egy félóra múlva megkérdi a gyerek:
 - Édesapám, miért lebeg a csónak a víz tejetén?
 - Azt én nem tudom – mondja az öreg.
 - Eltelik egy újabb félóra.
 - Édesapám, a halak hogyan tudnak levegőt venni a víz alatt? – kérdi ismét a gyerek.
 - Hát azt én nem tudom – feleli az öreg.
 - Kis idő múlva:
 - Édesapám, miért kék az ég? – kérdi a gyerek.
 - Azt nem tudom – mondja újra az öreg.
 - És édesapám, nem baj, hogy ilyen sokat kérdezek?
 - Nem baj, kérdezz fiam, hogy okosodj.

Fül

- Gyerekek, ki tudja, mire való a fülünk? – kérdezi az elsőöktől a tanító néni.
- Hogy lássunk – feleli Móricka.
- Biztos vagy benne?
- Igen, ha nem lenne fülünk, a szemünkre csúszna a sapka.

Felelet

- Pistike felel történelemórán:
 - No, Pistike mit tudsz az ókori Rómáról? Pistike kétségbeesve, szótlanul áll. (Súgnak az osztálytársak): – Róma alapítását homály fedi...
 - Hmm, Rómát alapította Homály Feri!

Műtét előtt

- Mit tegyünk, főorvos úr? Minden készen áll a műtéthez, de a beteg még nem érkezett meg!
- Az az ő baja! Elkezdjük nélküle.

Nyuszika és a medve

Az erdőben a nyuszika bemegy a húsboltba:

- Medve, adj egy liter húst!
- Nyuszika! Ha valahová bemész, illik köszönni, és ráadásul az nem liter, hanem kiló hús! Menj ki, és próbáld meg még egyszer! A nyuszika kimegy, majd visszajön.
- Hé medve, egy liter húst!
- A medve nem bírja cérnával, és így szól:
 - Na állj ide a pult mögé, majd én megmutatom!
 - Kimegy, kopog, bejön.
 - Jó napot! Egy kiló húst kérek!
 - Mire a nyuszika elkezd röhögni:
 - Medve, de buta vagy, nem hoztál üveget!

Legyek

- A légy sétál a fiával egy kopasz ember fején, és így szól:
 - Látod fiam, amikor én még olyan kicsi voltam, mint te, akkor itt még csak egy keskeny gyalogút volt.

Megmentő

- A medve épp meg akarja verni a nyuszikát, amikor megjelenik egy fekete álruhás, fekete kalapos idegen álarcban, és egy karddal. Elkergeti a medvét, de mielőtt távozik, egy z betűt vés egy fába a kardjával. Mire nyuszika:
 - Köszönöm, Zuperman!

Egyirányú utca

- Egy ember behajt egy egyirányú utcába, szemben a forgalommal. Pechére egy rendőr ugrik elő az egyik fa mögül:
 - Nem látja, hogy ez egy egyirányú utca? – kérdezi tőle.
 - És? Nem is mentem két irányba!

- Örülök, hogy segíthetek elmosogatni, papa!

- Apukám azt mondja, hogy jó állatnevelő vagyok. Ü! Jó fiú!

Silling István

Az én Bácskám

(Részlet)

Mostanában, amikor nem újdonság a (gazdasági, politikai, nemzeti-ségi) távozás, menekülés erről a tájról, és honfitársaim fogyatkozása magyar szórványvidékké süllyesztette a hajdan megyeszékhellyel büszkélkedő régiókat, mostanában, mondom újra, mintha egyre jobban érezném itt, a Telecskai-dombok és a Duna közé szerencsételve, egy virtuális közösség tagjainak társaságát, s ezeknek az embereknek gazdag emlékezetét. Mindezt főleg akkor lep meg, kerít hatalmába, amikor az egyik központunknak tartott Újvidékről hazafelé, Zombor és szülőfalum, Kupuszina/Bácskertes felé utazom.

A bevezető sorokban említett utazás elején még Bácska közepén járok, Szenttamáson, ahol a Virágos Katona íróját, Joáb és Burai J. megteremtőjét, Gion Nándort (1941–2002) keresném, akit, igaz, a nagyvárosban ismertem meg személyesen, de könyvei mind a Ferenc-csatorna partján szerzett emlékeitől duzzadnak. Nem elfelejtett író ő a szülőfalujában, emlékház is őrzi a nevét, emlékezetét meg a felújított szenttamási kálvária a Virágos Katonával, és a Szív a csatornán, ahova több regényének szereplői találkozni jártak.

Verbászon Pechán Béla (1906–1986) festőművész volt az ismerősöm, meg a nála lévő képzőművészeti kincs: Pechán József (1875–1922) festőművész képgyűjteménye az édesapa műveivel, valamint Ziffer Sándor-, Nagy István-képekkel. Vajon ez a város mikor fogja annyira magáénak tud-

ni e gyűjteményt, hogy oda tanulóinkat is elvezethessük művészettörténeti bemutatóra, gyakorlatra? Pedig nem is olyan rég lehetett volna szerezni a vajdasági magyar festészet egyik fő művének tartott Vén kópé című képet – a két példányban készített közül az egyiket, ahogyan ezt boldog emlékezetű Kókai Sándor barátom kiderítette –, amelynek egyedül csak itt lenne a helye. Később kiderült, hogy Pechán nemcsak ezt a képét festette meg több példányban. Sajnos, jómagam csak a verbászi új temetőbe jutottam ki, hogy megnézzem Medgyessy Ferenc (1881–1958) jeles szobrát a jó barát, Pechán József sírja felett, amelyet ide helyeztek át, amikor a régi temetőt felszámolták. Újabbán Bordás Győző (1948) múltidéző regényei élesztgetik emléküket, mint ahogy tette Herceg János (1909–1995) az egykoron Verbászon élő – s ugyancsak itt nyugvó – Szirmai Károlyhoz (1890–1972) fűződő barátságát megörökítendő. Nagyon szép iparművészeti remek is található még a városban, hajdani gazdag polgárok volt hajlékában, amelyeken ott van Pechán József alkotó kézjegye.

A Kúlán született Jokobey Károly (1825–1891) festőművész XIX. századi oltárképei közül nem is olyan rég találkoztam eggyel a szabadkai kéri temető Szent Anna-kápolnájával való ismerkedés során. Másutt is, szerte a Bácskában: a horgosi templom mellékoltárán, a bajmoki és a szíváci templom mennyezetén, vagy például a szabadkai kálváriakápolnában, a topolyai kálvária stá-

ciószlopain vannak ilyen, vallásos témájú alkotásai. Meg zombori magángyűjteményben is találtak egy Szent Antalt a gyermek Jézussal ábrázoló Jakobey-festményt. Csak azt nem tudom, hogy a szülővároskában, Kúlán vannak-e. Ha a bácskai portréfestés és a szakrális festészet ismert alakjának műveit szeretnénk látni, akkor azokat a bácskai templomokban, a szabadkai Városi Múzeumban kell keresnünk, illetve budapesti vagy zágrábi múzeumokban.

Pechán József festőművész síremléke a verbászi temetőben

Szivácra évente kétszer is elzarándokolnak a vajdasági magyar írók, hogy Szenteleky Kornélra (1893–1933) emlékezzenek, aki itt gyógyította betegeit, és ebből a faluból igyekezett megszervezni a jugoszláviai magyar irodalmi életet a XX. század húszas-harmincas éveiben. Egykori orvosi rendelőjének falán emléktábla, a faluban Szenteleky-ház jelöli itteni éveit. A házban talán már a legtöbb vajdasági magyar fes-

A felújított Gion-emlékház Szenttamáson

A Szív, ahol a Gion-regények gyerekhősei találkoztak

**Szenteleky Kornél sírja
a sziváci temetőben**

tőművésznek volt kiállítása (egyét éppen én nyitottam meg), akik emléke is hagyta itt egy-egy alkotást. Ezt az értékes kis gyűjteményt is érdemes volna gazdagítani, megtekinthetőbbé tenni, hiszen a vajdasági magyar festőknek úgyszólván egy közös és állandó kiállításuk, képtáruk, múzeumuk sehol. Pedig megérdemelnék, s mi magunk is megérdemelnénk! És a sziváci temetőben – ahol Szenteleky Kornél a korábban elhunyt Györgyike húgával együtt pihen –,

Kedves Olvasó Tanulók!

Az elmúlt héten egy Bánát-kutató művelődéstörténész, Németh Ferenc Ady vonzókörében című tanulmánykötetébe olvashattatok bele a Gyöngyhalász révén. Ma Bácska szellemi örökségének kutatója, Silling István (1950) Barangolások Nyugat-Bácskában című, nemrégiben megjelent (Forum, Újvidék) könyvének részlete olvasható ugyanitt. Nagy tanulmányokat rejt mindannyiunk számára ez a kötet. Arra mutat rá, hogy nem szabad elmennünk saját hagyományaink, művészettörténeti és művészeti kincseink mellett: hogy a helyi értékeket is fontos (sőt, a legfontosabb!) megbecsülnünk.

Nézzetek körül környezetetekben, írjatok a Gyöngyhalásznak szülőfalutok/városotok történeti és művelődéstörténeti látványosságairól, kincseiről, hagyományairól.

És továbbra is érvényes a tavalyi versajánló felhívásunk (Van egy új könyvem), és a múlt számban meghirdetett Kép és szöveg-felhívásunk. Várom leveleiteket!

Bence Erika

az író által ültetett szép japánakác is rá emlékeztet. A vajdasági magyarok egyik jelfaja ez az öreg törzs, melyet a sziváci szívú és jó emlékezetű Kristály Klára mentett meg az életnek.

Temetők. Mindenszentek és halottak napja közeledtével írom e sorokat, amikor egyre gyakrabban emlegetett helyek a sírkertek. Zomborban is, már ugyancsak a temetőben találom szülőfalum nagy barátjának, Herceg János írónak, a vajdasági magyar írók egykori doyenjének a sírját, a kis fehér márvány síremléket felesége családjának, az ismert Húsvéth család gazdag sírboltjának a szomszédságában. Csak épp a legismertebb családtagot, a festőművész Husvéth Lajost (1894–1956) nem temették közéjük. De ebbe a zombori Szent Rókus-temetőbe egy másik festő, a zombori rózsák festőjének emléke miatt is kell járnom. Csávosi Sándor (1886–1954) budapesti rokonnak tettem ígéretet, hogy egy szál gyertya lesz az ünnep környékén nagybátyjuk sírján. S itt alussza örök álmát a kiváló tehetséggel és szép reményekkel indult, Nagybányán is tanult festőnk, Mály József (1860–1901) is.

S ez már valóban az igazi Nyugat-Bácska. Innen vezetnek az utak északra is, keletre is, délre is; nyugaton már a közeli Duna folyó szab határt a Bácskának. Odaát már a Drávaszög, Horvátország, Baranyai Júlia (1906–1982) földje, illetve Vörös Márta mondahős jogos öröksége.

Bezdánban a vidék igen régi, ma is álló egyházi emléke az 1710 és 1720 között épített Szentháromság-kápolna. Felújított és védett műemlék, és legalább olyan régi, mint az innen nagyon távoli Verseci-hegyen lévő bánáti zarándokhely, a Szent Kereszt-kápolna. Mindkettő megérdemli a legnagyobb odafigyelést, akárcsak a náluk alig pár évtizeddel fiatalabb, különös alakú s már szépen felújított zombori Nepomuki Szent János-kápolna. A vidék legszebb Szentháromság-szobra látható Bezdán központjában, talapzatán a pestisvédőszentek szobraival. A Kolut, vagy bezdániasan Kulut utcában pedig egy magas oszlopon a Fájdalmas Szűzanya homokkő szobra, a bezdáni Pietà, amely kívárta, hogy 2010-ben felújítsák ezt az egyedülálló vajdasági műemléket. Amint azt is elvárhatnánk, hogy Hilpert József (1893–1975) festőművésztől is láthassunk ebben a városkában néhány alkotást, bár a művész a szomszédos Külldön (Kolut) született, de Bezdánba nősült, s itt élt jó ideig, míg ki nem vándorolt Kanadába, majd az USA-ba, ahol ismert és meg-

becsült festővé lett. Egy leendő galériájáról szívesen tárgyalt a helybéliekkel, de abból, sajnos, semmi sem lett.

Nemesmiliticsen, ebben a származása miatt a Bácskában annyira ritka nemesi faluban az innen elszármazott Ódry Lehel (1837–1920) neves operaénekes emlékét hiába keresném. Sic transit gloria mundi. De azért a nemesi okleveleket még őrzik az arra jogosult falubeli családok, s nemrég kiállítást is rendeztek belőlük, hogy megmutassák országnak-világnak őseik jussát. A falu házain néhol még látható ezekből, mint például Nemes KNÉZY SIMON de SZEMLENOVICZ cikornyás családi címere a családi ház homlokzatán. E falu templomában találjuk a vidékünkön olyannyira ritka Mária-szobrot, amelyet öltöztetni is lehet, s éppen nemrég kapott új selyemruhát. Huszadik századi fogadalmi kegytárgy, és a gyors segítséget várók imádkoznak előtte. A temetőben a Vujevich család címere díszlik több síremléken, és látható még egy magas, bronzból készült, karjait az előtte állók felé kitérő Jézus-szobor is. Ugyanott egy magas oszlop magyar szabadságharcos hősnak, a győztes kaponyai ütközetben résztvevőnek a síremléke:

TOLNAI
PÁL ANTAL
AZ 1848/49-BEN
A „FEKETE SAPKÁSOK” SZABAD
CSAPATÁNAK PARANCSNOKA
B: B: VÁRMEGYE VOLT ELSŐ
ALISPÁNJA
SZÜLETETT 1822-DIK ÉVBEN
MEGHALT 1899. ÉV ÁPRIL HÓ 15-ÉN...

**Pál Antal 1848-as szabadságharcos
síremléke a nemesmiliticsi temetőben**

Titkosított, de nem drága

A hordozható adattárolók biztonsági szempontból nem megfelelő, nem körültekintő kezelése komoly incidensek forrásául szolgálhat. Az egyre nagyobb kapacitású pendrive-okra a felhasználók mind több állományt, illetve értékes adatot másolnak fel, miközben óvintézkedések nélkül a kis adathordozóknak könnyedén lába kelhet. Védelem hiányában pedig az értékes adatok illetéktelen kezekben visszaélésekre adhatnak lehetőséget. Természetesen e kockázatokkal mind az egyéni, mind az üzleti felhasználóknak számolniuk kell. Szerencsére az adattárolók gyártói is pontosan tisztában vannak azzal, hogy az egyre több biztonsági incidens miatt az adatok megóvásáért nekik is kiemelten figyelniük kell. Már csak azért is, mert a titkosított, ugyanakkor továbbra is egyszerűen, gyorsan használható pendrive-ok iránt fokozódik a kereslet.

A Kingston már korán felismerte azt, hogy a felhasználók gyakran nem szívesen bajlódnak azokkal a szoftvekkal, amelyek a pendrive-ok titkosítására sok esetben kiválóan alkalmasak ugyan, de azok kezelése, telepítése körülményesebb, mintha egy hardveralapú, integrált titkosítással ellátott adattárolót használnának. Ezért a cég az igényekre reagálva többféle titkosított pendrive-ot dobott piacra, és azokat azóta is töretlenül fejleszti.

A Kingston az idén júliusban jelentette be, hogy elérhetővé vált a DataTraveler Locker+ G2, vagyis a népszerű Locker+ sorozat második generációja. A vérfrissítés nemcsak a pendrive megjelenésében, dizájnájában hozott újdonságot, hanem a belső tartalom is megújult.

A fejlesztők elsősorban a jelszavak hatékonyabb kezelésére, valamint a Windows és a Mac OS X alapú rendszerek közötti könnyebb adathordozásra koncentráltak. Ennek megfelelően a G2 széria a Windows XP/Vista/7 operációs rendszerek mellett az intel Mac OS X

(10.5.x – 10.7.x) esetében is használható. A titkosítás szempontjából az új adattároló megfelel a mai elvárásoknak, hiszen az AES-256 segítségével oltalmazza a rájuk kerülő adatokat. Az öt éves garanciával kapható DataTraveler Locker+ G2 jelenleg 4, 8, 16 és 32 GB kapacitású változatokban érhető el.

A DataTraveler Locker+ G2 első kézbevételekor érződött, hogy azért nem egy szokványos, izzig-vérig olcsó műanyagokból összeragasztott pendrive-val van dolgunk. A Kingston fejlesztői úgy határoztak, hogy a biztonság és a strapabíróság érdekében maradnak a fémburkolatnál.

A pendrive csatlakoztatását követően a rendszer automatikusan felismeri azt, majd elindíthatóvá válik az adattárolón gyárilag létrehozott, csak olvasható partícióról a telepítő program, amelynek futtatásához nem szükséges rendszergazdai jogosultság. A licencceltételek elfogadása után jöhetett a jelszó megadása. Itt legalább hat, maximum 16 karakteres jelszót lehet beállítani, amelyben szerepelnie kell kis-, nagybetűknek, számoknak vagy speciális karaktereknek.

Amennyiben a jelszó megvan, akkor már csak egy űrlap jelenik meg, amelyben opcionálisan a tulajdonos nevét, címét, megjegyzéseit lehet beírni. Ha ez is kész, akkor tulajdonképpen használható is a pendrive, teljesen szokványos módon. Amikor pedig az adattároló ismételt csatlakoztatására kerül sor, akkor már csak a jelszó megadása után lehet hozzáférni a tárolt fájlokhoz. A kis eszköz 10 sikertelen próbálkozást enged a hitelesítéskor, és ha ez nem

bizonyul elégnek, akkor zárolja az állományokat. Ezt követően a jelszó törlésével lehet csak újra életet lehelni a pendrive-ba, de ekkor már az adatoknak búcsút kell inteni. Ez a funkció a brute force támadások elleni védelmet hivatott elősegíteni. Amikor illetéktelen kezekbe kerül az adattároló, akkor a megtalálója vagy éppen a tolvaj ugyan egy resetelést követően használhatja a pendrive-ot, de az értékes adatokhoz nem fér hozzá.

A pendrive csatlakoztatása és a hitelesítés után a Windows Tálcaján egy kis ikon jelenik meg, ahonnan a legfontosabb funkciók könnyedén elérhetők. Innen lehetőség van az eszköz beállításainak módosítására, a meghajtó böngészésére, formázására, illetve leválasztására.

A Kingston a DataTraveler Locker+ G2 technikai specifikációjában a teljesítmény kapcsán is tesz említést. A még mindig USB 2.0-nak megfelelően kialakított terméke esetében egészen pontosan 10 MB/másodperces olvasási és 5 MB/másodperces írási sebességet jelölt meg. A mi méréseink pedig a következőket mutatták egy Intel Core i5 processzoros, 64 bites Windows 7 Professional operációs rendszer futtató számítógépen:

A DataTraveler Locker+ G2 összességében jó lehetőséget biztosít arra, hogy immár az olcsóbb árkategóriában is megfelelő adatbiztonságot nyújtson az értékes adatok számára. A legkisebb, 4 GB-os változat már 10-15 eurótól elérhető, míg a 32 GB változat javasolt végfelhasználói ára 55 € körül alakul.

(PCW)

File	Szerkesztés	Képlet	Szög	Language
All	5	1000MB	I: 0%	(0/30GB)
Seq	Read [MB/s]	Write [MB/s]		
512K	17.89	14.00		
4K	17.86	1.032		
4K	5.412	0.010		
4K	5.447	0.011		

KOS

Egész héten érezheted a pozitív lüktetést, amit a segítő, baráti impulzusok adnak. Igen nagy hasznát veszed most kapcsolataidnak. Légy résen, mert új lehetőségek várnak rád! Ha szeretnél egy új nyelvet megtanulni vagy a régi nyelvtudásod kicsit felfrissíteni, akkor most jó lehetőséged van rá. Kezdj bele bátran!

BIKA

Ha rendbe teszed magad testileg-lelkileg, az a tanulásra is jó hatással van! Fogadd meg a tanácsot, és új lendülettel nézhetsz szembe a kihívásokkal! Szükséged lesz arra, hogy összeszedett legyél, mert egy fontos esemény dőlhet el végleg az életedben. Figyelj mindenre oda, és körültekintően cselekedj!

IKREK

Lassan indulnak a napok, szinte felkelni is alig bírsz. Sajnos nem engedheted meg magadnak, hogy lustálkodj. Idővel majd belelendülsz a dolgokba. Legszívesebben felborítanád az asztalt a suliban és elviharzanál, hogy többet vissza sem jössz. Ezt persze nem teheted meg, így inkább higadj le és lépj túl a feszültségen.

RÁK

Megvan az a képességed, hogy lecsilapítsd saját elméd, és csak az igazán lényeges dolgokra koncentrálj. Egy kis odafigyeléssel még a leghomályosabb dolgok is kitisztulnak! Most veszed hasznát annak a képességednek, hogy a legnagyobb káoszban is tudsz hideg fejjel gondolkodni.

OROSZLÁN

Értékeld az apró örömeiket! Lehet, hogy úgy érzed, semmi sem tudna feldobni, idővel viszont te is meglátod, hogy egy jó nevetés társaiddal vagy egy dicséret hatalmasat dob önérzeteden. Egy konfliktusban sokan neked adnak igazat, és ez jólesik. A barátaid megértőek veled és felnéznek rád.

SZŰZ

Racionális alkat vagy, ami igen jól jön ezekben a napokban. Ki kell szúrnod a legjobb módszereket és társakat ahhoz, hogy tudd, mi a teendő, mielőtt belevágsz valami újba. Jó dolog segíteni másoknak. Eddig nem nagyon érezted azt a fajta önzetlenséget, amit az utóbbi időben tapasztalsz. Jó tesz ez most a lelkednek.

MÉRLEG

Monoton napjaidra ráférne egy kis színezés. Kereshetsz egy új hobbit, de már attól frissebbnek érezheted magad, ha csak új útvonalon mész suliba. Most jött el az ideje annak, hogy olyan helyre vonulj el pihenni, ahol senki és semmi sem zavar. Sok dolgot kell átgondolnod, és a pihenés sem árt meg!

SKORPIÓ

Bonyodalmakkal teli hét a mostani, viszont egy dolgot mindig tarts szem előtt: adj mások véleményére! Túlságosan keszkeszkáz a gondolataid, hogy önállóan dönts! Bíz magad a barátaidra, ők most jól látják, hogy mire van szükséged. Ha kell felvidítanok, ha kell kirángatnak a depresszív hangulatodból.

NYILAS

Ne foglalkozz a kötődőkkel! Nyavajgásuktól csak zeng a fejed, és amúgy is hátrálatnak feladataid elvégzésében. Koncentrálj az előtted álló teendőkre! Felvetsz egy ötletet a családod körében, de ők nem lelkesednek érte. Ne csüggedj el, még eljön az idő, amikor belátják, hogy neked lesz igazad!

BAK

Tetre kész és kreatív vagy, nyugodtan bontakozz ki mások előtt! Motivációd könnyen felpörgeti a környezetet, és reakcióik rád is jó hatással lesznek! A futás jól levezeti a stresszt, és neked most erre van szükséged. Kell, hogy egy kicsit eljárj mozogni, mert nehezen bírod a nyomást, amit a szeptember hozott.

VÍZÖNTŐ

Mindened megvan ahhoz, hogy változtass hozzáállásodon és felelősségeiden! Hamarosan te is láthatod, milyen következményekkel jár egy kicsi csavár a viselkedésedben. Érzed a változás szelét! A csillagok jó irányba terelnek, a céljaid mind valóra válnak majd. Persze maradj ésszerű, és csak olyat tűzz ki, ami reális számodra.

HALAK

Most a suli is inkább a társaságról szól. Minden megfelel ahhoz, hogy szélesítsd baráti köröd. Próbálj minél több időt emberekkel tölteni, vállald be a különböző sulis programokat! Annyi terved van szeptemberre, hogy folyton ezzel foglalkozol. Közben azonban ne feledkezz meg az egészségedről, mert ledönthet a lábadról egy vírus!

Mit árul el a kézírásod?

Egy apró bevásárlócédula, egy levél megírása, füzetvezetés... Megannyi momentum, ahol sajátos kézírásunkat használjuk. De belegendoltál már, hogy mi mindent árulhat el rólad egyéni írásmódod?

Akár az ujjlenyomat

Azokat, akik mások írásainak elemzésével foglalkoznak, grafológusoknak nevezük. Tőlük tudjuk, hogy nincs két teljesen egyforma írás, akármennyire is hasonlítanak a betűk. Olyan ez, mint az ujjlenyomat: mindenkinek saját van, s ez csak az adott személyről tud mesélni.

Amit magad is megállapíthatsz

Vannak apró jelek, melyek megfejtéséhez nincs szükség szakértőre, hiszen némi odafigyeléssel megállapíthatsz egy-egy, az íróra jellemző tulajdonságot.

Ilyen az írásunk iránya is: fogj egy üres lapot, és írj rá pár soron keresztül, vagy keresd elő egy füzetedet, és amint kicsit távolabb emeled magadtól az irományt, már láthatod is, milyen vonalat követsz.

– Amennyiben a sor végére lefelé írnak a szavaid, az pesszimista hozzáállásra utalhat. Nem vagy teljesen elégedett,

bár lehet, hogy ezt még nem is vetted észre magadon.

– Ha egyenesen, a lap nyomvonalát követve írsz, elégedett, kiegyensúlyozott életet élsz.

– Ritka, de előfordul, hogy az emberek írása felfelé kunkorodik. Ez az optimista jegyeket hordozza magában, de az illetőnek talán az önbizalma is több kicsit a megszokottnál.

Másik szempont lehet a betűink mérete:

– A nagy betűkarakterek erős, törekvő személyiségre utalnak.

– Ezen szempont ellentéte, mikor valaki nagyon apró betűkkel ír. Ez esetben a személy gyakran kisebbrendűséggel, szerénységgel küzd.

Mire figyelj?

Az idők során lassan fejlődik személyiségünk, s így írásunk is változik. Keresd csak elő egy régebbi iskolás füzetedet, látni fogod, milyen sokat változott írásod karaktere, ahogy te is egyre érettebbé váltál.

Miért fontos?

Szakemberek elmondása szerint az írásvizsgálat azért fontos, mert segítségével

feltárhadják azokat a rejtett személyiségjegyeinket, melyek megoldást jelenthetnek lelki problémáinkra, útmutatást nyújthatnak fennálló akadályaink leküzdésében.

A módszert egyébként gyakran használják bűnügyek feltárásához is, közelebb kerülve így a tetteshez.

A grafológusok munkája

Egy papír és legalább húsz sor. Általában ennyire van szüksége egy teljes személyiség megállapításához, azonban egy grafológus apró jegyzetombdarabokban is képes fontos dolgokat meglátni.

A grafológusoknak egyáltalán nem számít, miről szól az írás, nem figyelik, csakis az összképet, melyet maga a kézjegy kelt. Először csak a sortáv, a szöveg lapon elhelyezett fekvése kerül a figyelem középpontjába, majd mélyebb elemzések során, a minden apró részlet átvizsgáláson esik át, egészen a mondatvégi írásjelekig. Ekkorra majdnem-hogy száz tulajdonság állapítható meg a szöveg írójáról.

Varázsold el a környezetet!

Vannak, akik egy szimpla mosollyal mindent el tudnak intézni. Szeretnél te is közéjük tartozni? Segítünk, hogy mindenkit le tudj venni a lábáról.

Szentelj mindenkinek figyelmet!

Ha megpróbálsz odafigyelni az emberekre, akkor biztos ők is odafigyelnek majd rád. Szentelj kellő figyelmet beszélgetőpartnerednek! Mindenkinek fontos, hogy amikor beszél, figyeljenek rá, meghallgassák. Ezt a tulajdonságot igazán értékelik az emberek.

Érdeklődj!

Lehet, hogy az elején kicsit nehéz őszintén megkérdezni, hogy: „Hogyan telt a hétvégéd?“, de később igazán könnyen megy majd. Ha meghallgatod, kérdeztetted a társaid, akkor sok új baráttra tehetszert. Lényeges, hogy ha már egyszer kérdeztél, akkor végig tartsd a szemkontaktust, és te is mondj véleményt a hallottakról! Egy ilyen személy társaságában az emberek különlegesnek érzik magukat, az az érzésük támad, hogy igazán fontosak valakinek.

Legyél természetes!

Fontos, hogy magabiztos legyél, tisztában legyél az értékeiddel. Ne játszd meg senkit, csak bátran add önmagad!

Ne gúnyolódj!

Ne határold el magad senkitől, senkivel se bánj lekezelően, és még véletlenül se tegyél sértő megjegyzéseket másokra!

Kérj és adj!

Ha nem kérsz sokat, és nem túl gyakran, akkor a másokhoz intézett kérések igazán nem számítanak cikinek. Természetesen fontos, hogy a kapott segítséget vissza is add: ha hozzád fordulnak, mindig segíts!

Becsülj meg mindenkit!

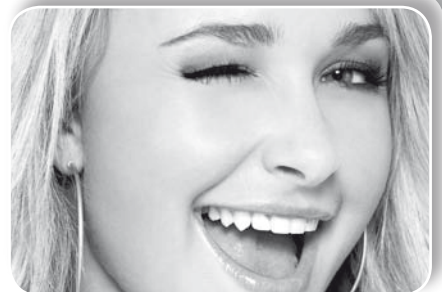
Lehet, hogy „csak” egy bolti eladó és lehet, hogy „csak” egy hajléktalan, de attól még ő is ember, tele álmokkal és vágyakkal. Ha mindenkit elismeresz veled egyenrangúnak, akkor téged is inkább felfele helyeznek majd a ranglétrán.

Ne akarj mindenáron a központban lenni!

Nem muszáj, hogy állandóan rólad beszéljenek, mert így kel szárnyra a legtöbb pletyka. Inkább az eredményeiddel, kedveségeddel hívd fel magadra a figyelmet, ne feltűnősködéssel.

Nevetess meg másokat!

Vedd észre, ha valakinek rossz napja van, és dobd fel valamivel! Mindig legyen a tarsolyodban pár poénos sztori és vicc.

Legyél egyedí!

Alakítsd ki saját stílusod, mely csak rád jellemző! Ne félj merész lenni, de mindig maradj a jó ízlés határain belül. Használj bátran vidám színeket és kiegészítőket! Ezek nemcsak a te hangulatodat, hanem a környezetét is feldobják.

Mindig legyél ápolat!

Nem muszáj tökéletesnek lenned ahhoz, hogy elismerő pillantásokat kapj. Az ápoltság azonban egyszerűen elengedhetetlen. Mindig ügyelj rá, hogy kellemes illatod legyen! Fontos a rendszeres arc-, test- és hajápolás is.

Nevess magadon!

Bármikor előfordulhat, hogy cicis helyzetbe kerülsz. Kezeld lazán az ilyen szituációkat, és nyugodtan neved magadon! Sokkal jobban jössz ki a helyzetből, mintha elpirulnál és hanyatt-homlok menekülnél a helyszínről.

Felhívás a XXV. Bátaszéki Matematikaversenyre

Az Újvidéki Módszertani Központ a 2012/2013-as tanévben is megszervezi a Bátaszéki nemzetközi matematikaversenyt.

Kérem azokat az iskolákat, akik szeretnék részt venni a matematikaversenyen, hogy részvételüket jelezzék a 063/19-79-081-es telefonszámon, illetve a silvijatapiska@gmail.com e-mail címen.

A benevezési díj 300 dinár.

Jelentkezési határidő: 2012. október 15.

I. forduló – iskolabajnokság, határidő a tesztek beküldésére 2012. november 30.

II. forduló – Vajdasági döntő (Petőfi Sándor Általános Iskola, Újvidék) 2013 januárja.

Nemzetközi döntő – Bátaszék – 2013. március 22., péntek.

A területi fordulóra minden évfolyamról a hat legeredményesebb tanuló kap meghívást.

A területi fordulóról a felső évfolyamok legjobbjai jutnak tovább a márciusi bátaszéki döntőre.

A verseny országos koordinátora:

Tapiska Szilvia

Utazás a Császár-tóra

2012. június 2-án, szombaton voltunk a Császár-tón az ötödik osztályosokkal. Ez valójában egy osztálykirándulás volt.

Emeletes busszal mentünk, amire ez volt ráírva: MOL, ami azt jelenti, hogy a MOL utazási iroda buszával utaztunk. A járműben volt klíma, televízió, DVD, WC stb. Mi fent voltunk az emeleten, mert olyan kártyát húztunk ki. Végül is az emeleten nagyon jó volt a hangulat, annyira, hogy akik a földszinten voltak, feljöttek az emeletre. Körülbelül egy és fél óra hosszan át utaztunk, amíg meg nem érkeztünk egy lovardába. A lovardában 80 ló él. Volt ott egy hatalmas nagy kastély is. Leültünk a padokra, és ott uzsonnáztunk, majd később lementünk a játszótérre. A játszótér után bementünk a kastélyba. A kastély belülről olyan szép volt, hogy azt leírni nem lehet. Miután körbenéztük az összes helyiséget, kimentünk lovagolni. Kicsit esett az eső, de ez nem volt akadály. Egy teljes kör a lovon 100 dinár volt. A lovarda után két feltaláló házat tekintettük meg. A házakban sokféle régi dolog volt, például régi telefon, bútorok stb. Majd elmentünk Kovačićára. Kovačićán megnéztük a naív festők múzeumát, ahol igen szép alkotások vannak. Az egyik festményen 200 ember van, és hatalmas vászonra van festve. Délután 3 óra felé elmentünk hajózázni a Császár-tóra. Először az egyik csoport ment. Mi 4 óraker mentünk a hajóval. Mikor kiszálltunk az út egy erdőbe vezetett, ahol különböző madárfajok élnek, és többéves kiszáradt fákat láttunk, amik igen szép látványt nyújtottak. A hajókirándulás után fagyiztunk is. Az út igen izgalmas volt. Este 6-kor indultunk haza. A hangulat nagyon jó volt. Egy jót buliztunk hazafelé.

Este 9 órakerkeztünk Csantavérre. Ez volt életem legszebb utazása.

Mészáros Adrián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Emlékezetes történet

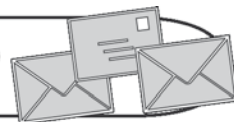
Egy verőfényes tavaszi reggelen felébredtem. Eszembe jutott, hogy indulunk Olaszországba. Az iskola asztalitenisz-csapatával és a tornatanárnővel érdemeltük ki a kirándulást. A toleranciaversenyen első helyezést értünk el, és ilyen módon lettünk megjutalmazva.

Utunk első állomása Firenze volt. Megérkeztünk a hotelba, lepakoltunk, és elmentünk a város szépségeit pásztázni. Másnap Rómába utaztunk. Lenyűgözött bennünket a Kolosszeum és Michelangelo híres művei. A régi, kidolgozott, kifaragott építmények egy új világot tárak elém. A város a múltat idézte meg bennem. Az emberek kedvesek és közvetlenek. Leginkább angolul tudtunk kommunikálni. Velence szépségeit, különlegességét is sikerült megnéznünk, mivel másnap oda mentünk kirándulni. Megálltunk a Söhajok hídjánál is, ahol kívánni lehetett valamit. Természetesen én is így tettem. Jövőre is szeretnék eljutni a csapattal ilyen gyönyörű helyekre.

A családot apró ajándékokkal leptem meg. Az öcsémnek focilabdát vettem, aminek nagyon megörült. Nap mint nap játszunk vele. Amikor a labdára nézek, gondolatban újból a régi városok falai közt járok.

Kovács Richárd, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

MIZUJS?

Micsoda nyár volt!

Befejeződött az iskola. Megkérdeztem a szüleimet, hogy megyünk-e valahova nyaralni. Azt felelték:

– Majd meglátjuk.

Apu utolsó munkanapjáról úgy jött haza, hogy azt mondta:

– Csomagoljatok, megyünk nyaralni!

Így jutottunk el Görögországba.

Egy péntek este indultunk el busszal. Szerencsére éjszaka utaztunk, s az egész utazást végigaludtam. Reggel, amikor felébredtem, leandereket láttam az út mellett, így tudtam, hogy megérkeztünk. Délben már a szobánkban pihentük az utazás fáradalmait. Később lementünk a partra fürdeni. Kiderült, hogy igaz, amit olvastam a neten erről a helyről, Makrigialos egy csendes kis halászfalu. Sokat lubickoltam a tiszta, meleg vízben. Rengeteget sétáltunk. Egy nap elmentünk a közeli sóleparlóhoz. Itt a víz a sóartalma miatt olyan sűrű volt, hogy nem lehetett elmerülni benne. Emiatt a felállás is nagyon nehéz volt. A recepción be lehetett jelentkezni többféle kirándulásra. Az egyik választásunk a Meteorák megtekintésére esett. A Meteorák több száz méter magas sziklaszirtekre épült kolostorok. A középkori remeték kezdték építeni. Eredetileg huszonnégy volt, de mára csak hat látogatható. Pár nap múlva meglátogattuk Edesszát. Ez egy kis város, melyben Észak-Görögország legnagyobb vízcsését tekinthettük meg. A víz hetvennégy méter magasról zúdul alá. Ezután autóbusszal Loutrára folytattuk utunkat. E helynek a különlegessége a meleg vízű vizesés. Emellett számtalan hideg vízű vizesés alá állhattunk. Sokat fürödtünk, termálvízben áztattuk magunkat. Az utolsó napon már hibátlanul tudtam kérni a pincértől „tessera gyros”-t, ami azt jelenti, négy gyroszt kérek.

Ez a nyár fantasztikusan múlt el, sok élménnyel gazdagodtam. Remélem, még egyszer eljutok oda.

Pletikoszity Tamás, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Zánkai Szt. Erzsébet tábor

A Gion Nándor olvasási verseny adatai első helyezettei egyhetes táborozáson vehettek részt Zánkán, a Balaton mellett augusztus 5-étől 11-éig. A magyar kormány új rendszerű nyári táboroztatása azért jött létre, hogy a magyar fiatalok megismerkedjenek Magyarország kultúrájával, történelmével, sportjával, szépségeivel, rejtett kincseivel.

A táborozásban résztvevő vajdasági csoportot 90 gyermek és 8 kísérő tanár alkotta. A tanulók Ürményházaról, Magyarittabéról, Nagyikindáról, Nagybecskerekéről, Muzslyáról, Újvidékről, Maradékról, Tamásfalváról, Budiszaváról, Csonoplyáról, Zomborból, Doroszlóról, Adáról, Óbecséről, Mokrinból és Temerinből érkeztek, s valamennyien kimagasló eredményeket értek el a magyar nyelv területén.

Az adatai csoport tagjai: 5. és 6. osztályosok korcsoportja: Bartus Valentina, Király Emese, Rigó Kitty; a 7. és 8. osztályosok korcsoportja: Bajúsz Krisztina, Világos Emese, Mészáros Gábor. Ők a Gion Nándor olvasási verseny I. helyezettei. Velünk jöhetett még Szűgyi Levente is, aki a köztársasági anyanyelvi versenyen II. helyezést ért el. Vezető tanár Dobrotka Mária tanárnő volt.

A gazdag egyhetes programból kiemelnénk a legkedvesebbeket: reggeli torna a Balaton partján, fürdés, bátorságpróba, hajókirándulás, vízi aerobic, mozi, Erzsébet-vetélkedő, kézműves foglalkozások, szabadterei játékok...

Hogy hogyan is éreztük magunkat Zánkán, erről szóljanak maguk a tanulók:

– Hat felejthetetlen napot töltöttünk a csillogó Balaton mellett fekvő apró, de gyönyörű Zánkán. Az itt élő emberek tisztelik a hagyományait, kézműveskednek. Ezeken a napokon sokat fürödtünk, vízbicikliztünk, napoztunk, és csodálkozva néztük, ahogy a nap sugara megcsillan a Balaton víg hullámain.

Számomra gazdag élményt jelentett ez a tábor, remélem máskor is lesz lehetőségem eljutni erre a vidékre. – **Világos Emese**

– Az itt eltöltött idő nagyon kellemes volt. Strandolás, táborigoromák és barátságok... mind-mind szép emlék! Csodálatos hat nap volt! – **Bajúsz Krisztina**

Köszönjük a szervezőknek, a VMPE-nek, hogy lehetővé tette számunkra ezt a táborozást!

Dobrotka Mária

Milyen különórát válassz?

Néha úgy érzed, hogy az iskola és a házi feladat-készítés minden idődet felemészt? Azért egy-két különóra még beleférhet, hidd el! Hogy megtudd, milyen foglalkozás illene hozzád, töltsd ki gyorsan ezt a tesztet!

1. Amikor a nagynénik neked szegeznek a „mi leszel, ha nagy leszel?” kérdést, mit szoktál válaszolni?

- a) Filmsztár.
- b) Ügyvéd vagy politikus.
- c) Profi sportoló.
- d) A világ megmentője!

2. Melyik tantárgy áll hozzád a legközelebb?

- a) Nyelvek.
- b) Történelem.
- c) Testnevelés.
- d) Nincs kedvenced. Sok minden érdekel.

3. Jegy nélkül utazol a buszon, amikor elkap az ellenőr, hogyan próbálsz megúszni a büntetést?

- a) Úgy teszel, mintha keresnéd a zsebedben a jegyet, majd amikor „nem találsz”, elkeseredett zokogásba kezdesz.
- b) Kikéred magadnak, hogy lógással vádol, és összevitázol vele.
- c) A következő megállóig próbálsz szóval tartani, ott pedig gyorsan menekülőre fogod.
- d) Tudomásul veszed, hogy az ellenőr csak a munkáját végzi, és megadod az adataid.

4. Ha összekapsz a barátaiddal, mit szoktak a fejedhez vágni?

- a) Ki nem állhatják, hogy mindig mindent túlreagálsz.
- b) Utálják, hogy ilyen kötekedő vagy, és csak neked lehet igazad.
- c) Elegük van, hogy azt hiszed, mindig te vagy a LEG.
- d) Ritkán vágnak bármit is a fejedhez. Sőt, jóformán soha.

5. Milyen címmel szeretnél ötven év múlva önéletrajzi könyvet írni?

- a) Egy világsztár vallomásai: Az én csodálatos életem
- b) Tudás és siker: Hogyan lettem én az első miniszterelnökNŐ?
- c) Kapj el, ha tudsz – avagy a teljesítőképeség határán
- d) A cél: egy jobb világ!

6. Mikor érzed úgy, hogy ennél jobb már csak nehezen lehetne a helyzeted?

- a) Amikor a figyelem középpontjában lehetsz.
- b) Amikor egy komoly vitában sikerül meggyőzni másokat az igazadról.
- c) Amikor nyersz – legyen szó bármiről, a lényeg a győzelem.
- d) Amikor lehetetlennek tűnő helyzetekből ki tudsz segíteni másokat.

7. Kihívnak felelni, de fogalmad sincs a témáról. Mit teszel?

- a) Azt a keveset, amit tudsz, szórakoztató stílusban vezeted elő.
- b) Határozottsággal és bőbeszédűséggel palástolod a hiányos tudásodat.
- c) Megpróbálkozol mindennel, nehogy meghúzzanak. Az elképzelhetetlen lenne!
- d) Bevallod, hogy nem tanultál, hogy mielőbb visszaülhess a helyedre.

Értékelés

Ha a legtöbb az a válasz:

Akik régóta ismernek, már valószínűleg elfogadták, hogy állandóan pörögsz. Egyetlen cél lebeg a szemed előtt: a szórakoztatás. Időnként mégis jobban tennéd, ha lemondanál a főszerepről életed filmjében, és másokat is hagynál érvényesülni. Válaszd a drámafoglalkozásokat, amivel lekötheted fölös energiádat, és megkaphatod az áhított figyelmet.

Ha a legtöbb a b válasz:

Ritkán adódnak olyan helyzetek, amikből rosszul jönnél ki, hisz elképesztő magabiztosságod segít elhiteni másokkal, hogy mindig tisztában vagy a megoldással. Ha tudod, milyen hatást gyakorolsz másokra, használd okosan ezt az adottságodat. Vedd komolyan a történelmet, sőt amikor elérkezik az ideje, jelentkezz fakultációra is...

Ha a legtöbb a c válasz:

Te lehetsz az, aki már a játszótéren is állandóan a homokozó körül futkosott, mindenre felmászott, és megőrizte, ha valaki gyorsabb vagy ügyesebb volt nála. Soha nem adod fel, a végsőig kintartasz, bármiről legyen is szó. Ezt a vonásodat a sportban fejlesztheted tökélyre, úgyhogy válassz magadnak egy szimpatikus mozgásformát, és hajrá!

Ha a legtöbb a d válasz:

A világ megmentése kétségtelenül nemes feladat, ám annál nagyobb falat! És ameddig ilyen visszafogott vagy, ne számíts túl sok sikerre. Tanulj meg kiállni magadért, hisz ha te nem hiszel a saját erőreidben, nem várható el másoktól, hogy komolyan vegyenek. Ha a környezetszennyezés és a veszélyeztetett fajok helyzete foglalkoztat, válassz a biológiát, és ne add fel az álmaidat! Még sokra viheted.

„Kedves Bizalmas!

Én egy 12 éves lány vagyok, és szerelmes vagyok egy hetedikes fiúba, aki az én sulimba jár. Voltunk már együtt kiránduláson, de hozzám sem szólt. Nagyon sokat szoktunk együtt nevetni, és szeti, ha vicceset mondok. Meg szeretném hódítani, mit tegyek?

K.”

Válasz:

Kedves K.!

Az, hogy a kiránduláson nem szólt hozzád, nem nagy gond, ha az iskolában, a mindennapokban együtt nevettek és viccelődtek. Ha meg szeretnéd hódítani, nem kell sokat tenned. Továbbra is viselkedj úgy, mint eddig, barátkozz vele, mutasd meg neki, hogy jól érzed magad a társaságában, mondd el neki, hogy szeretsz vele beszélgetni, és meg szeretnéd még jobban ismerni. Ha te is vonzó vagy a számára, előbb-utóbb lesz belőle valami. Ha viszont, mégsem úgy alakulnak a dolgok, ahogyan te szeretnéd, ne búsulj sokáig, mert a kedves, vicces, vidám lányok körül forgó fiúk között akad majd egy-kettő, akivel kölcsönös vonzódás is jelentkezik. Mindenesetre, bármilyen vonzó is számodra a hetedikes fiú, ne légy vele rámenős és erőszakos, nehogy az ellenkező hatást váltsd ki nála, mint amit szeretnél volna.

„Szia!

Tizenegy éves lány vagyok. Van egy hatalmas problémám. Szerelmes vagyok egy fiúba, de az ügyet sem vet rám, ő a B. F. F.-be szerelmes!!! De úgy tesz, mintha engem szeretne... A B. F. F. megmondta, hogy nem szereti, de ez őt nem érdekelt. Később a B. F. F. furán kezdett viselkedni. Nem akart velem lógni, hanem pár kreténnel... Amikor újra jóban lettünk, szerelmes lett abba a fiúba, akiről tudja, hogy tetszik... Én pedig a volt pasijával haverkodom... Aminek nem nagyon örül. Hogy hozzam rendbe az életemet?

Hello”

Válasz:

Kedves Szerelmes!

Először is tisztázd le magadban, hogy a szerelmet nem lehet parancsszóra előhívni. Másodszor, azért barátkozz valakivel, mert jól érzed magad vele egy társaságban, és ne azért, mert tudod, hogy azzal a vetélytársadat bősztited. Úgy látszik, vetélytársad lett a volt barátnőd! Hogyan tegyed rendbe az életed? Mielőtt bármit is teszel, lélegezz mélyeket... Hívd el a barátnődet egy beszélgetésre, hogy megvitasátok a dolgaitokat. Te is elmondod azt, ami vele kapcsolatosan bánt (pl.: hogy nem veled hanem másokkal barátkozik), és ő is őszintén elmondhatja veled kapcsolatban az észrevételit és érzelmeit. Ha úgy látjátok, hogy fontosak vagytok egymás számára, tisztázzátok a barátkozás szabályait (pl. hogy akkor is, ha fájó, őszinték lesztek egymáshoz, és ezért nem haragszotok meg), és tiszta lappal indultok tovább. Ha mégis amellettt döntötök, hogy mindenki mással fog barátkozni, igyekezzetek jó viszonyba maradni egymással, mert nagyon nehéz lesz az elkövetkező iskolai években olyasvalakivel

egy osztályban lenni, akivel rossz viszonyban vagyunk. A haragban lévő, nem beszélő párok nagyon meg tudják mérgezni az osztályok légkörét.

„Kedves Bizalmas!

Én egy 12 éves lány vagyok, akinek örülten tetszik egy nála két évvel idősebb fiú. Szerintem én is bejövök nála, mert ha a közéletben vagyok, mindig néz és hülyéskedik. A Facebookon barátok lettünk, de eddig nem történt köztünk semmi más. Én többet szeretnék, nemcsak barátságot. Nem tudom, ő is akarná-e a többet?! Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Manócska”

Válasz:

Kedves Manócska!

Legyél a fiúval is meg magaddal is türelmes. Még egy ideig barátkozzatok az iskolában, te is nézzed őt, nézitek egymást, poénkodjon, hülyéskedjen, te mosolyogj rá, köszönj neki, „lájkoljatok” a Facebookon. Ha egy idő után nem lép feléd, lépjél te. Hívd el moziba, korcsolyázzni, bicajozni, sétálni. (Ha lehet, mindez tanuk nélkül történjen!) Valld be neki, mit érzel. Igaz ebben benne van a visszautasítás lehetősége is, de legalább tudni fogod, hogy hogyan is állsz nála.

Ha sikerül, örülhetsz. Ha elutasít, ne búsulj sokáig, töltsd ki tevékenységekkel, mozgással a szabad idődet, és nagyon gyorsan már egy másik fiú fogja megdobogtatni a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

Én egy hatodikos lány vagyok. Van egy fiú, aki elsős korunk óta szerelmes belém. A fiú nálam nem jön be! Nem az én típusom. Van egy közös barátunk, aki, amióta elkezdődött az iskola, mindennap nyösztet. Kérdegeti, hogy akarok-e járni vele. Mindig üzenget. Az idegeimre megy! Mit tegyek, hogy meg szabaduljak tőle?! Kérjem el a mobilszámát, és küldjem el a? Kérlek, segíts!

Hóféherke”

Válasz:

Kedves Hóféherke!

Az az igazság, hogy amíg nem találjuk meg az igazit, egy-két békát meg kell csókolnunk. Ezt persze nem kell szó szerint érteni. Ha nem vagy benne biztos, hogy tényleg visszataszító-e a számodra ez a fiú, akkor is fontos, hogy elfogadható módon közlöd vele az elutasítást. Mindig jusson eszedbe a mondás, hogy a másíknak is azt adj, amit te is kapni szeretnél. Viselkedj vele úgy, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek. Szóval, csak olyat tégy, ami téged sem bántana meg. De, hogy biztos legyél, hogy nem a békakirályról van szó, megér egy találkát, hogy megbizonyosodj, hogy valóban olyan unszimpatikus srác e, mint ahogyan eddig elképzelted. Ha a találkán kiderül, hogy tényleg egy fikarcnyit sem tetszik, akkor utasítsd el véglegesen. Az is megtörténhet, hogy ő ábrándul ki belőled, amikor kiderül, hogy nem olyan vagy, mint amilyennek elképzelt. Jó lenne, ha továbbra is barátként számíthatnál rá, ezért kínáld föl neki, hogy inkább barátkozzatok.

Egy nap az öregember arra ébredt, hogy a kamra üres, a padlás üres, a pince üres. Sehoh semmi, hogy bár egy falást ehetnének.

Gondolkodott az öregember, hogy most mitévő legyen. Addig-addig gondolkodott, míg rájött, hogy mást nem tehet, vásárra hajtja a szamarat. A vásáron a szamarat eladja, az árából pedig vesz kenyeret és szalonát.

Ahogy ezt elgondolta, mindjárt rá is dobta a kötőféket a szamár. Intett kicsi fiának, hogy jöjjön az is. Azzal megindultak a város felé. Elöl a szamár, utána az öregember, őtána pedig a kicsi fiú.

Mentek szép csendesen az országúton. Kétoldalt az országút mellett szántóföldek területek el, a földeken emberek dolgoztak. Mikor meglátták őket, az emberek kacagni kezdtek.

– Min kacagtok, emberek? – kérdezte az öreg.

Mire az emberek így feleltek:

– Már hogyné kacagnánk, mikor látjuk, milyen nagy bolond vagy! Ott a szamár, miért hagyod, hogy a gyerek gyalog gyötrődjék. Arra való a szamár, ülted rá a fiad.

– Csakugyan bolond voltam – ismerte be az öregember. Hogy hibáját jóvátegye, fölkapta a fiát, s ráültette a szamár hátára.

Mentek tovább az országúton. Egyszer csak megint hallja, hogy az emberek kacagnak.

– Min kacagtok, emberek? – kérdeztek az öreg.

– Már hogyné kacagnánk, mikor látjuk, milyen nagy bolond vagy. Fiadat ülteted a szamár hátára. Te pedig vénember létedre gyalog baktatsz mellette.

– Csakugyan bolond voltam – ismerte be az öreg. Hogy hibáját jóvátegye, leszállította a fiát a szamár hátáról, a helyébe pedig ő maga ült.

Mentek tovább az országúton. De sokáig nem mehetek békességben. Egyszer csak hallják, hogy az emberek morgolódnak.

– Min morgolódtok, emberek? – kérdezte az öreg.

– Már hogyné morgolódnánk, mikor látjuk, amit látunk. Magad szamárháton ülsz. Azt a gyöngé gyermeket meg hagyod a porban borkálni. Szégyellheted magad, hogy vénségedre idáig jutottál az embertelenségben.

– Csakugyan igazatok van – ismerte be az öreg. Hogy hibáját jóvátegye, kapta a gyereket, s felültette maga mögé a szamár hátára.

Mentek tovább az országúton. Sokáig most sem mehetek békességben. Hallják, hogy az emberek megint morgolódnak.

– Min morgolódtok, emberek? – kérdezte az öreg.

– Hogyné morgolódnánk, mikor látjuk, hogy vénségedre sem jön meg az eszed. Hát nem tudod, hogy a szamár hátán csak egyetlen embernek van hely? Kettőnek nem. Hát azt akarod, hogy a szegény pára kiszervegjen a kettős teher alatt?

Hogy lesz jó?

– Alighanem igazatok van – felelt az öreg. Hogy a hibáját jóvátegye, mindjárt leugrott a szamár, s intett a fiának, hogy ugorjon le az is. Igen ám, de ekkor eszébe jutott, hogy ezt csinálták, és így se tetszett az embereknek.

Gondolkodott az öreg, törte a fejét, mitévő legyen, hogy az emberek tetszését megnyerje. Ha egyikük sem ül a szamár – nem jó. Ha a gyerek ül rajta – az sem jó. Ha ő maga ül rajta – nem jó az sem. Ha meg mindketten rajta ülnek – az sem jó.

Mikor idáig ért a gondolkodásban, az öreg a fejére ütött:

– Most már tudom, mi kell nekik.

Azzal a földre döntötte a szamarat. Összekötötte a két első lábát, össze a két másodikat. Keresett egy rudat, átdugta a kötélen, a rúd egyik felét ő fogta meg, a másikat a fia kezébe nyomta. Azzal cipelni kezdték a rúdon a szamarat.

– No, ez már csak jó lesz – mondta az öreg. De bizony nem volt jó. Mert alig indultak meg, kacagni kezdtek az emberek a szántföldeken. De úgy kacagtak, hogy dülöngöztek bele, még a könnyük is kicsordult.

Elhagyta erre a békétúrás az öregembert.

– Min kacagtok, emberek? – kérdezte nagy dühösen.

– Már hogyné kacagnánk – felelték az emberek. – Hisz két ilyen bolondot még sohasem láttunk. Ahelyett hogy a hátára ülnétek, ti cipelitek a szamarat? Ki hallott ilyet?

Megmérgekedett erre az öreg, s kiabálni kezdett:

– Az öreg győzi a kedvetekre cselekedni. Ha ezt tesszük – az a baj. Ha azt tesszük – az. Akárhogyan tesszünk, sehogyan sem jó.

Hogy a mérgén könnyítsen, fogta az öreg a rudat, s egyetlen ütással agyoncsapta a szamarat. Azzal a fiával egyetemben megindult hazafelé, boldogan, hogy a szamártól megmenekült. De nem sokáig jutott, máris kacagás ütötte meg a fülét. Megfordult, s viszakiabált:

– Min kacagtok, emberek?

– Már hogyné kacagnánk – felelték az emberek –, amikor nagyobb bolondot nálad még nem hordott hátán a föld. Itt hagyod azt a jó kövér szamarat, kuttyák, hollók prédájául. De mi nem hagyjuk. Éhesek vagyunk magunk is, megsütjük, s elköltjük jó étvággal.

Megvakarta fejét az öreg:

– Csakugyan bolond vagyok – vallotta be töredelmesen. Hiszen épp azert hajtottam el a szamarat, mert éhesek voltunk, én is, a fiam is.

– No – mondták az emberek –, ha éhesek vagytok, gyertek ide, jut nektek is a szamárból.

Jutott is. Jólakott az öreg, jólakott a fia. Szusszanni is alig bírtak, úgy megtömték a hasukat. A boldogult szamárból pedig csak a csontok maradtak meg.

Mikor esteledett, az öreg meg a fia megindult hazafelé. Egyszer csak megszólalt az öreg.

– No, fiam, ez a nap nem volt haszontalan nap.

– Miért nem volt haszontalan? – kérdezte a fiú.

– Azert, fiam – felelt az apa –, mert szamarunk ugyan már nincs. De jólaktunk, s végre az embereknek is kedvükre tettünk. Azt pedig magad is tapasztalhattad, hogy ez nem könnyű dolog.

Kolozsvári Grandpierre Emil

Trükkös tornagyakorlatok

sétálgass előre-hátra! Bármilyen mozdulat jót tesz. Ráadásul, a táskádnak is hasznát veszed, ha egyik karodról a másikra emeled, hasonlóan, mint egy súlyzót.

Sétálj a lehető legtöbbit!

Kocsival vagy busszal jársz suliba? Szállj ki távolabb az iskolától, hogy minél többet gyalogolhass. Próbáld meg minden héten pár lépéssel növelni a távolságot!

Rejtett erősítés

Az iskola folyosóin mászkálni valójában kemény izommunka, anélkül hogy észrevennéd. Húzd ki magad, be a hasat, vállakat hátra, lélegezz mélyeket! A helyes testtartástól még jobban is nézel ki.

Nyújtózkodj nagyokat!

Az öltözőben vagy akár a fürdőszobában nyújtózz jó nagyot! Kulcsold össze a két karodat, majd egyenesítsd ki, tenyérrel kifelé, és tartsd úgy 10 másodpercig. Lazíts, aztán párszor ismételd meg a gyakorlatot!

Szemtől szemben

Suli után hagyj egy kis pihenést az ujjaidnak, és ne írogass üzeneteket a barátaidnak! Beszélgetsetek inkább személyesen, séta közben.

Torna a reklámok alatt

Hívd ki a barátodat vagy testvéredet a tévés reklámok ideje alatt! Versenyezzetek, ki tud több felülést csinálni, vagy ér gyorsabban fel és le a lépcsőn!

Ügyelj a házimunkára!

Gyakorolj házimunka közben! Indulj az emeletre, hozd le a szemetet az egyik szobából, vidd ki, majd fordulj meg, hozd le a másiktól, és azt is vidd ki. Közben mérheted is az időt, és hétről hétre megpróbálhatod kicsit gyorsabban csinálni.

Állj fel!

Álldogálj telefonálás vagy tévzés közben, ahelyett hogy a fotelben üldögnél vagy az ágyon feküdnél! Nehezhatsz a feladaton: végezz jógyakorlatot, nyújtást vagy guggolást, mindig, amikor a barátod a telefonban vagy egy színesz a tévében kimond egy bizonyos szót.

Aktív nagytakarítás

Porszívózz, pakold át a ruhásszekrényed, mosd le az autót vagy nyírd le a füvet! Igen, ez mind házimunka, de mozgás is egyben.

Játsz kifulladásig!

Játsz mozgást igénylő videojátékokkal, vagy tégy más játékokat is aktívabbá egyszerűen: játszd velük állva!

Egy felmérés szerint a lányok csupán 11 százaléka mozog rendszeresen, azaz naponta legalább egy órát, a fiúknál valamivel jobb a helyzet, de nem sokkal (náluk 23 százalék ez az arány). Te mit sportolsz? Íme néhány egyszerű gyakorlat, amivel minden nap mozgásban tarthatod magad, anélkül, hogy különösebben leizzadnál.

Táncolj, miközben öltözöl!

Már ahogy felébredsz, kezd el energiázni magad. Amint elkezded öltözködni, hangosítsd fel a zenét a szobádban, és táncolj, úgy, mintha senki sem látná! (Nyugodj meg, tényleg nem látja senki!)

Égess kalóriát buszozás előtt!

Ne csak ácsorogj a buszra várva – állj át egyik lábadról a másikra, járd helyben vagy

Tudtad, hogy az USA-ban 84 embert hívnak LOL-nak? Nem? Akkor itt van még néhány hasonlóan érdekes dolog, amik nem képezik alapját a tudásnak, de egy társasági beszélgetés közben be lehet dobni egy-egy ilyen infót.

- Születésedkor egy röpké pillanatra te voltál a Föld legfiatalabb embere.
- Az orrod folyamatosan a látómeződben van, de az agyad ignorálja a jelenlétét.
- Egy átlagos telefon felületén több baktérium van, mint egy budiülőkén.
- Egy csepp olaj 25 liter vizet képes beszennyezni.
- Az összes YouTube videó megtekintése 1000 évet igényelne (jelenleg).
- Ha valaki sírva fakad, és az első könnycsepp a jobb szeméből gördül le, akkor az az

Tudtad-e? Érdekességek innen-onnan

öröm könnye, míg a bal szemből a fájdalom csalja ki.

- A túlzott barnulás olyan roncsolásokat okoz a véredényekben, melyek 4-15 hónap alatt jönnek rendbe.

- A szakemberek szerint nagyon nehéz olyasvalakinek hazudni, akit igazán vonzónak találunk.

- Az emberek 99 százaléka kitörli és újraindítja a belépési jelszót, ha elrontja az egyik karaktert.

- Az átlagos vásárló 15 percet tölt el egy nagyobb boltban, mielőtt vásárolna valamit.

- Egy aligátor egész élete alatt akár 3000 fogat is képes növesztetni (természetesen nem egyszerre).

- Brad Pitt első melója az volt, hogy egy csirkejelmezben táncolva csábítsa a vevőket az El Pollo Loco-ba.

- Az instant kávé egy por, aminek nincs illata. Az ízfokozókat később teszik hozzá.

- Hét óranyi folyamatos gyaloglással tudsz ledolgozni egy nagy kólát, egy french friest, és egy big macet.

- Egy oxfordi tanulmány szerint minden szerelembe esés két közeli barát elvesztésével jár. Tragikus.

- A strucc az egyetlen madár, aminek van húgyhólyaga.

- Európa legkisebb faluja Rabstejn a csehknél, 20 fővel.

- Barbie teljes neve Barbara Millicent Roberts.

- A Saguaro kaktusz hús méter magasra is megnő és 300 évig élhet.

- Angolul a „colorful” szó kimondásával a szánk úgy mozog, mintha az „I love you”-t mondanánk.

TARKA OLDAL

1	2	3	4		5	6	7		8	
9					10				11	
12								13		
14					15			16		
17				18			19			20
21			22						23	
24		25		26				27		
28			29					30		

Keresztrejtvény

A tanár kérdezi:

- Pisti! Mondd meg, mi történt 1241-ben?

Pistinek súgnak: akkor törtek be a tatárok Magyarországra.

A fiú büszkén kivágja:

- ...

(Hogy mit, megtudod a rejtvényből.)

Vízszintes sorok: 1. A poén első része, 9. Tűsz szerbül, 10. ..., múlva, fogva, 11. Világbajnokság, 12. Fordítva harc, 13. Eke betűi, 14. Luna betűi, 15. 45 római számmal, 16. Görög betű, 17. Gyála egyik része, 18. Nézem (ék. f.), 21. Románia, 22. Veszteség, 23. Félig takar, 24. Áraszt, 26. A magyarországi Füreden nagy hagyománya van, 28. Kiírta, 30. A kezével jelez.

Függőleges sorok: 2. Nemzetiségi táj Spanyolország északkeleti részén, 3. Ausztráliai erszényes medve, 4. Kicséplert gabona szemetes alja, 5. Állóvíz, 6. ...-hatolt, 7. -..., -re, 8. Sivatag hajója, fordítva, 13. Spion, 15. Várakoznak, 18. Talán betűi keverve, 19. Hordómérték, fordítva, 20. Kisebb fejsze, 23. Talán, 25. Számnév, 27. Bika szerbül, 29. A tetejére.

Egy kis festészet

1
SSSJ

2
FE

3
T M N
R I

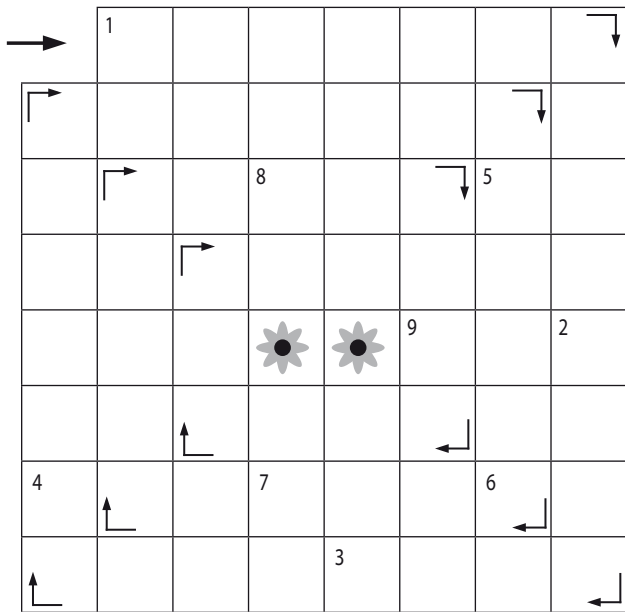
4
FÉÉ

Skandináv rejtvény (27.)

A londoni olimpián egyetlen olyan versenyszám sem volt, amelyből ki voltak zárva a nők. A pekingin még volt egy. Melyik? A választ megtalálod a rejtvényünkben.

	IPAR	▼	ÖNTELT (ÉK. H.)	▼	DRÁGAKÓ	▼	MEGTŪRI	▼	MEGBIZATÁS	▼	ÖREGSZIK	▼	KÉN
	NÉVELŐ		A LISZTIS EZ		ÖSSZEL A LEVEGŐBEN LEBÉG		FEL ÖT		(RÉGI SZÓ) MOHÓN ISSZA		LÁVA KÖZEPE		
	IZGALOM	▶					EURÓPAI TŪZHÁNYÓ	▶					ASZTALOS-SZERSZÁM
	DŰL...	▶		EGYMÁST KÖVETŐ BETŪK	▶		BÁLVÁNY-ISTEN-SZOBOR EZ	▶			GRAMM NÉMET BOMBÁZÓ VOT	▶	
	TEMPUS	▶	BŐZSIKE	▶	FORDÍTVÁ ESZ HANGTALÁN SIKER	▶	SZ	▶	SUGÁR	▶	SM!	▶	VALAKI ANGOLUL SZVÁZI-FÖLD
	MEGTÉRITETT ÖSSZEG	▶	EUROPÁI NEMZET	▶			MAGAM	▶	ITTRIUM	▶			
	HOMOKSZÍN	▶	SZENDE ÉGETŐ ESZTER	▶					FÖLDRE REJTETTE A MÁJ TERMELE	▶			
		▶							MEGTESZI AZ ELSŐ LÉPÉST	▶			
		▶		NÉMET ELŐLJÁRÓ	▶		KIS ÁRPÁD	▶			IPSZILON	▶	Q
		▶									500	▶	MÁLTA
	ETUKA	▶		ÖRÖKRE ANGOLUL	▶		LEL BETŪI	▶			DÉL	▶	ÉJFÉL ELŐTT
		▶										▶	

Helységnevek csigavonalban

1. Skorenovac, BN, 2. Erdevik SZ, 3. Bogojevo, BCS, 4. Ivanovo, BN, 5. Jabuka, BN, 6. ALeksa Šantić, BCS, 7. Zimonić, BCS, 8. Idvor, BN, 9. Knićanin, BN.

A szerb helységnevek magyar megfelelőjét kell beírnod a rejtvényrácsba. Minden beírt helységnév utolsó betűje egyben a következő név első betűje. (A helységnevek mellé odaírtuk, hogy hol található: Bácska, Bánát, Szerémség.)

Keresztszavak

Pótold a hiányzó betűket vízszintesen is és függőlegesen is, csak arra vigyázz, hogy értelmes szavakat kapj eredményül.

		V	K	L		
		A	A	É		
B	E				U	L
K	Ö				K	K
P	R				L	T
		C	U	R		
		E	K	Ő		

A 26. szám megfejtései

Berakós rejtvény

- ...nem találok szavakat.

Betűrejtvények

- angóramacska,
- magánélet,
- szerencsés,
- jó barátok

Játék a betűkkel

- mérges,
- méreg,
- érem,
- rém,
- ér,
- é,
- és,
- ész,
- rész,
- ézés,
- kérés

Minikeresztrejtvény

Jordánia

Körszámtan

42 – A szemközti számok összege 50.

Minikeresztrejtvény (kicsi sarok)

Itt van az ősz, itt van újra
Virágnév
őszirózsa

A 25. skandináv rejtvény megfejtése:

TAMÁSI ÁRON, ÁBEL A RENGETEGBEN, ÉNEKESMADÁR, SZÜLŐFÖLDEM

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Szóláskereső

O		C		Ó
	Ú		N	
K		I		A
	E		E	

Helyezd el a betűket az ábrába úgy, hogy egy magyar szót kapj eredményül.

L	S
H	S
A	H
G	L
V	

Névfejtés

ALA, AND, BOL, CSI, DÁR, DIZ, HED, IBO, INA, KAR, KÁR, KRI, LLA, LYA, OLA, OLY, RÁS, SÁR, SZT, TÁN, VIG, ZOL

A szótöredékek összeillesztésével nyolc keresztnévet kapsz. Ezeket írd be a hálózatba. Hat szótöredék kimarad, ezek segítségével még két keresztnév állítható össze.

Ölelkező szavak

1	SZEREP	2	FÉL
	-----		-----
	CIKK		FŰZŐ
3	KABÁT	4	DOBOS
	-----		-----
	FOCI		SZELET

Keress olyan szót, amellyel mind a felső, mind az alsó szóval összetett szót alkothatsz.

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Bangkok, Thaiföld

Bangkok: Krung Thep, azaz az Angyalok városa, ahogy a helyiek hívják. Délkelet-Ázsia egyik legizgalmasabb fővárosa, 12 sávú utak, örült forgalom (de Beirut vagy pláne Teherán sokkal rosszabb). Mára behálózta a globalizáció (McDonalds, Burger King, Pizza Hut, KFC, Starbucks, Boots stb.), és nem lehet már félmeztelen thai asszonyokat látni az út mentén (mint a 60-as években), de azért még mindig megvan a maga sajátos hangulata, arról nem beszélve, hogy ez az utazók szempontjából legjobban ellátott város a régióban. Nem csoda, hogy sok világjáró innen kezdi hosszú útját, vagy itt pihen meg közben. A Khao San kaotikus utcája (az elnevezésnek egyébként nincs köze a káosz szóhoz, khao rizst jelent thai nyelven) egy város a városban, itt koncentrálódnak az olcsó szállodák, éttermek, utazási irodák, masszázsszalonok, mosodák, internetkávézók, valamint a használtkönyv-, ruha- és egyéb boltok, ahol a megszorult utazó bármijét pénzre teheti. Az utca szinte sohasem alszik, hömpölyög a tömeg, dübörög a zene, az utcai árusok folyamatosan kínálják portékáikat (a sült skorpiótól és szöcskétől kezdve a hamis Rolex órán, nemzetközi diákigazolványon, jogosítványon, diplomán át a frissen facsart aloe vera léig minden kapható itt). A most érkezett turistákat messziről kiszúrja az ember: bizonytalanul, szinte riadtan próbálják átlátni az átláthatatlant. Jól felismerhetők még a rutinos, magabiztos utazók, akik már hetek vagy akár hónapok óta úton vannak. És hát itt van a kétes egzisztenciák nem is oly kicsiny tábora: ők azok, akik lerongyolódott ruhában, mezítláb, üveges szemekkel és bizonytalan léptekkel róják az utcát. Az ember szinte látja, ahogy néhány éve egy szép regge-

len odaszóltak az asszonyoknak: „Csak leugrom gyufáért a sarki trafikba” – és azóta nyomuk veszett.

Természetesen mi is a Khao San-on szálltunk meg, 11 USD-ért már tűrhető légkondíciós szobát lehetett kapni (meg egy népes hangyacsaládót társaságnak). Már első este megkezdődött (a remélhetőleg négy hónapig tartó) kulináris ámokfutásunkat. Ismeretlen ízek, illatok, az ember nem tudja, mit eszik, csak azt, hogy valami mennyeit, valami semmi más-hoz nem foghatót. Éjszaka vizesre izzadtuk a hálósákunkat, Bangkok levegője fojtogató. Hajnalban arra ébredünk, hogy szakad, omlik, dübörög a trópusi eső.

Első nap a fő attrakciók vannak soron: Royal Palace, Wat Po (wat: templom). Rengeteg turista, de a csodálatos építészet (meg a 46 méter hosszú, 16 méter magas Fekvő Buddha a Wat Po-ban) mindenért kárpótol. Kutyák és macskák hada mindenfelé a városban, a Királyi Palota kertjében éppúgy, mint a szent templomok lépcsőin: porosak-koszosak, soványak, viszont profin közlekednek az örült forgalomban is, és sok közülük szemmel láthatóan tisztes kort megélt már. Persze szomorú a látvány, de megtesszük, amit tehetünk: néhányukat megetetjük. Korábbi útjainkon már jól begyakoroltuk a koreográfiát: az étteremben a maradékot szalvétába és nejlonba rejtjük (doggy bag), majd elindulunk, hogy megtaláljuk az aznapi „áldozatot”: egy éhes és bizalmatlan kutyát/macskát. Néhány perces követés után becserkésszük, nyugodt, lassú mozdulatokkal, becézó szavakkal megnyugtatjuk a gyanakvó állatot, majd csillogó szemmel figyeljük, hogy tűnik el egy pillanat alatt az a néhány (nagyon is kevés) falat. Ilyenkor örül a szívünk, bár érezzük, hogy valójában nem tettünk semmit.

Következő napra befizetünk egy 1 napos szervezett túrára: először a Damnoén Saduak

úszó piacra megyünk. „Bibliánk” – a Lonely Planet útikönyv – rettenetesen lehúzza, egy álságos turistacsapdának írja le a helyet. Lehet, hogy igaza van, de a mi európai szemünknek annyira egzotikus, annyira elképesztő a forgatag, hogy nem érezzük zavarónak a turisták valóban roppant hadát – az úszó piac rabul ejti képzeletünket, szemünket, fülünket, orrunkat. Az ezerszínű kavalkád leírhatatlan, nem adja vissza sem szó, sem kép. Keskeny csónakon lavírozunk az árusok között, az agresszívebb boltosok néha csáklával magukhoz húzzák kis hajónkat, hogy portékájukra felhívják a figyelmet, de hamar értenek a no-ból, sokkal könnyebb tőlük szabadulni, mint az arab országok kitaró bazárosaitól.

A piacról egy kobra show-ra mentünk, ki tudja, miért: talán mazochizmusból. Mert bár „állat nem sérül a show alatt”, azért ez kizsákmányolás a javából. A show csúcspontján az egyik kígyóbüvölő a fogával kap el egy nagyon mérges kígyót. Következő állomásunk, a „Híd a Kwai folyón” sokkal izgalmasabb: felépítették az eredeti, a II. világháború vége felé lebombázott híd mását, és összehozták mellé egy autentikus, igazán igényes kiállítását, ahol láthatóak például eredeti, a japán hadsereg által használt motorok, fegyverek, katonai egyenruhák, a foglyok szállítására, elszállítására használt vagonok, no meg egy fogorvosi szék, amely inkább tűnik inkvizíciós eszköznek. A napot a világ legmagasabb buddhista emlékművénelé fejezzük be: a Phra Pathom Chedi tornya 127 méter magas. A szentélybe sajnos csak szerzetesek léphetnek be, de az ablakokon kiszűrődő monoton kántálás pillanatok alatt eltompítja az úszó piacon megfáradt érzékszerveinket, és réveteg tekintettel botladozunk körbe a macskákkal és virágzó fákkal teli udvaron...

H-25

Úszó piac

Wat Po, a fekvő Buddha

MTV Video Music Awards 2012

Nemrég átadták az MTV Video Music Awards 2012-es díjait. Az idei VMA díjátadó is bővelkedett világsztárokkal és látványos show-kban, de mégis feszültségmentesebbre sikeredett az előzőeknél, például nem volt vér, húsruha és egyéb sokkoló megjelenés. Mondhatni tehát, hogy eddig ez volt a leginkább konszolidált díjátadó az elmúlt tizenöt év során. Talán már nem érdemes fokozni, meg már lasscskán semmi sem tud meghökkenést kiváltani, vagy mert sok mindent láttunk már, és most inkább újból a visszafogottság a menő... ki tudja, a lényeg, hogy ennek ellenére sem volt gyengébb az előzőeknél. Kevin Hart, a műsorvezető sem a furkálódó oldalát mutatta, pedig ismeretes arról, hogy egy pillanat alatt fel tudja keverni az állóvizet.

Mint az várható volt, az est nagy nyertese a brit One Direction lett. A fiúcsapat három díjjal térhetett haza. Utánuk Chris Brown és M.I.A. következnek, mindketten két trófeával gazdagodtak.

Az est kiemelkedő nyertese továbbá a show-t megnyitó Rihanna is, aki elnyerte az év videója díját, a We Found Love videoklipért. Ez azért nagy ügy, mert végül is ez az est lényege, hiszen a videókat jutalmazták, és nem semmi, ha egy előadó nevéhez az év legjobbnak kikiáltott klipje cím is kapcsolódik. A legtöbben díjjal tértek haza, voltak, akik semmit sem kaptak, például Justin Bieber vagy Gotye.

Az estét Rihanna nyitotta meg a Cockiness (Love It) című dallal, A\$AP Rocky közreműködésével. Újoncnak számító előadók is színpadra léptek, például az est legnagyobb nyertese, a népszerű fiúbanda, a One Direction és a hiphop stílusú 2 Chainz is most először léphetett fel a VMA közönsége előtt. Az est meglepetésvendégeit Alicia Keys szorgalmazta, akinek előadása idején az extrém megjelenésű Nicki Minaj és az olimpiai aranyérmes tornász, Gabby Douglas is szerepelt. Lil' Wayne itt mutatta be először No Worries című vadonatúj számát. A díjátadó közönségét pörgős produkcióval varázsolta el Pink, aki stílusosan egy trapézon kezdte előadását, a szupersztár DJ Calvin Harris pedig Rihannával lépett színpadra. Taylor Swift exkluzív meglepetéssel készült: a Red című vadonatúj dalát énekelte, amelyet eddig még senki sem hallott.

A nyertesek

Az év videója – Rihanna: We Found Love feat. Calvin Harris

Versenynben volt még Drake (feat. Rihanna) Take Care, Gotye (feat. Kimbra) Somebody That I Used to Know, M. I. A. Bad Girls, és Katy Perry Wide Awake számának videója.

A legjobb férfi előadó videója: Chris Brown: Turn Up the Music

Akik lemaradtak: Justin Bieber Boyfriend, Drake (feat. Rihanna) Take Care, Frank Ocean Swim Good és Usher Climax dala.

A legjobb női előadó videója – Nicki Minaj: Starships

Lehagyta Beyoncé Love on Top, Selena Gomez and the Scene Love You Like a Love Song, Katy Perry Part of Me és Rihanna (feat. Calvin Harris) We Found Love sikerszámokat.

A legjobb új előadó – One Direction: What Makes You Beautiful

Nem pedig a Fun. (feat. Janelle Monáe) We Are Young, Carly Rae Jepsen Call Me Maybe, Frank Ocean Swim Good, vagy a The Wanted Glad You Came zeneszáma.

A legjobb popvideó – One Direction: What Makes You Beautiful

Maga mögé utasította: Justin Bieber Boyfriendjét, a Fun (feat. Janelle Monáe) közreműködik We Are Young, a Marron 5 (feat. Wiz Khalifa) Payphone és Rihanna (feat. Calvin Harris) We Found Love számát.

A legjobb rockvideó – Coldplay: Paradise
Lemaradt a The Black Keys Lonely Boy, Imagine Dragons It's Time, Linkin Park Burn It Down és Jack White Sixteen Saltines dalait.

A legjobb hiphopvideó – Drake feat. Lil Wayne: HYFR

Lehagyta a Childish Gambino Heartbeat, Jay-Z és Kanye West Paris, Nicki Minaj (feat. 2 Chainz) Beez in the Trap, Kanye West (Pusha T, Big Sean és 2 Chainz) Mercy.

A legjobb elektronikus dance-videó – Calvin Harris: Feel So Close

Versenynben volt még: Avicii Levels, Duck Sauce Big Bad Wolf, Skrillex First of the Year (Equinox) és Martin Solveig The Night Out számai.

A legjobb rendezésért járó díj – M.I.A.: Bad Girls (rendező: Romain Gavras)

Versenynbe szálltak még Coldplay és Rihanna: Princess of China (rendező: Adria Petty és Alan Bibby), Duck Sauce Big Bad Wolf (rendező: Keith Schofield), Jay-Z és Kanye West (feat. Otis Redding – rendező: Spike Jonze), és Frank Ocean Swim Good (rendező: Nabil Elderkin).

Legjobb koreográfia – Chris Brown: Turn Up the Music

Maga mögé utasította: Avicii Levels, Beyoncé Countdown, Jennifer Lopez (feat. Pitbull) Dance Again, és Rihanna Where Have You Been videókat.

A legjobb vizuális effektusok – Skrillex: First of the Year (Equinox)

Akik lemaradtak: David Guetta (feat. Nicki Minaj) Turn Me On, Linkin Park Burn It Down, Katy Perry Wide Awake, Rihanna Where Have You Been.

Legjobb művészi rendezés – Katy Perry: Wide Awaken (rendező: Benji Bamps)

Versenyzett még Lana Del Rey Born to Die (rendező: Anna Brun and Audrey Malecot), Drake (feat. Rihanna) Take Care (rendező: Charles Infante), Of Monsters and Men Little Talks (rendező: Mihai Wilson és Marcella Moser), és Regina Spektor All the Rowboats (rendező: Anthony Henderson).

Legjobb vágás – Beyoncé: Countdown
Lemaradtak: A\$AP Rocky Goldie, Gotye (feat. Kimbra) Somebody That I Used to Know, Jay-Z és Kanye West Paris (vágók: Alexander Hammer, Peter Johnson és Derek Lee), Kanye West (feat. Pusha T, Big Sean és 2 Chainz) Mercy.

Legjobb operatőri munka – MIA: Bad Girls
Lehagyva ezzel Adele Someone Like You (operatőr: David Johnson), Coldplay és Rihanna Princess of China, Lana Del Rey Born to Die és Drake (feat. Rihanna) Take Care számaikat.

Legjobb üzenetet tartalmazó videó – Demi Lovato: Skyscraper

Nem pedig Kelly Clarkson Dark Side, Gym Class Heroes (feat. Ryan Tedder) The Fighter, K'naan (feat. Nelly Furtado) Is Anybody Out There?, Lil Wayne How to Love, Rise Against Ballad of Hollis Brown.

Videó, amit legtöbben osztottak meg – One Direction: What Makes You Beautiful. Többen, mint Beyoncé Countdown, Justin Bieber Boyfriend, Gotye (feat. Kimbra) Somebody That I Used to Know vagy Carly Rae Jepsen Call Me Maybe videóját.

Összeállította: L. M.

Hajnali négykor önelemzést tart

A többszörös platinalemezes Alanis Morissette a nyár legvégén jelentette meg várva várt nyolcadik stúdióalbumát Havoc and bright lights címmel. Az album produceri munkálatai Guy Sigsworth – aki Björkkel, Madonnával és Sealel dolgozott – és Joe Chiccarelli – ő pedig Tori Amos, Elton John és U2-val – nevéhez fűződnek, a felvételek pedig Los Angelesben készültek. Alanis Morissette-nek ez első albuma, amelyet az elmúlt négy év során létrehozott. Az album első slágere, a Guardian a nyáron debütált.

– Ez a lemez is, csakúgy, mint a többi, valójában egy pillanatkép arról, ami éppen érdekel, és amivel éppen foglalkozom hajnali négy óra körül, amikor legtöbbször önelemzést tartok. Ez az én érzelmi, pszichológiai, szociális és filozófiai fejtegetésem, amelyet dalok segítségével mondok el. Alig várom, hogy megoszsam ezt mindenkivel, hogy turnéra induljak, és alig várom azokat a élénk, megnyerő és reagálásra készítő beszélgetéseket, amelyeket ezek a dalok kiváltak majd – mondta az énekesnő.

Visszatér a „Sötétség”

A Hawkins fivérek által alapított Darknesz végre új albummal rukkolt elő. Mondhatnánk úgy is, hogy a sok pihenő és egyéb elfoglaltságok után végre visszatérnek a zenei iparba. A Hot Cakes a banda harmadik stúdióalbuma, amely a nyár végén látott napvilágot.

A lowestofti (Suffolk, UK) glam-glitter csapat 2003-ban robbant be a zenei világba a Permission to Land című debütáló albummal, feltámasztva a glam rock legszebb hagyományait a T-Rex és a Sweet nyomdokain. Ezt 2005-ben követte a One way ticket to Hell... and back album. A glam külsőségeit és zenei megoldásait hardrockkal keverő stílusuk egyből felismerhető. Az énekes-gitáros Justin Hawkins személyisége megosztó, de a néha operaeénekeseket is megszágyenítő vokális képességeit nem lehet szó nélkül hagyni.

Habár már tavaly bejelentették, hogy újra együtt dolgoznak, a lemez piacra dobására mostanáig kellett várni. Hawkins így beszélt az új produktumról:

– A Hot Cakes egyfajta visszatérés az első albumunk zenei vonalához, alkalmanként viszont a második lemezünk fényűző momentumaira hasonlít. Elégedettek vagyunk vele, és már nagyon várjuk a rajongók visszajelzéseit. Valójában már egy ideje az élő fellépéseinken játszunk számokat az albumról, szóval némi fogalmunk van a fogadtatásról. Valahányszor egy új dalt szólaltatunk meg, az olyan érzés, mintha egy erős és vad szerelmi rituálé alakulna ki köztem és a rajongók között – mondta Hawkins. A bennfentesek szerint a Darknesz legjobb formáját kapjuk ezen a lemezen. Keményvonalas gitárszólók, fejhargon történő sikítások. Abból viszont jó sok. Az összkep tehát nem változott semmit.

Elton John nemrégiben ismét a brit albumeladási lista élére került új albumával. A bravúrt legutóbb huszonnégy évvel ezelőtt sikerült elérnie a The Very Best of Elton John című válogatáslemezzel. A Good Morning To The Night címet viselő új albuma tulajdonképpen a hetvenes évekbeli lemezeinek elektronikusan újrhangszerelt feldolgozása. A siker az ausztrál Pnau együttesnek is köszönhető, akik remixelték a popikon korábbi szerzeményeit.

Elton John 2007-ben figyelt fel az ausztrál duóra, amikor is a srácok, név szerint Nick Littlemore és Peter Mays, harmadik leme-

Újból az élre tört

üket jelentették meg. Habár a kritikusok korábban is elismerően nyilatkoztak a formációról, Elton szakmai bábáskodása olyan ajtókat nyitott meg előttük, amelyekről korábban álmodni sem mertek. A 2011-es Soft Universe című albumukat már egy gigakiadó jelentette meg. A sikert tetőzte, hogy Elton hozzáférést biztosított patronáltjainak az Elton-katalógus eredeti hangfelvételeihez, amelyekből új számokat készíthettek. Ennek az együttműködésnek ékes bizonyítéka a Good Morning To The Night, amelyen teljesen új értelmezésben szólalnak meg a mester 70-es években kiadott legnagyobb slágerei. Az sem ritka, hogy egy dal akár hét-nyolc dalrészletből áll össze. Valóban egyedi, és 2012-es hangzást biztosít a slágereknek.

Rác Gyöngyi

Lipták Ramóna

A lengyelországi Czeszochowa városkában immáron 14. alkalommal hirdették meg a „Gyerek és a kutya” elnevezésű nemzetközi rajzpályázatot. Az idei felhívásra a világ 46 országából összesen 10 882 alkotás futott be. A zsűri 18 fő-

díjat, 46 díjat és 445 oklevelet osztott ki.

A műhelyből Rác Gyöngyi és Lipták Ramóna volt a legeredményesebb. Mindketten díjazottak lettek, s linó metsz-tük helyet kapott az impozáns katalógusban is. Oklevélben Jenei Dorina, Jurcsák Hajnalka és Zsiga Anett részesült.

EMI

A Szabadkai Nagycsaládok Egyesülete által meghirdetett A családom című rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai J. J. Zmaj most már 3. c osztályos tanulói. A kisiskolások kategóriájában különdíjban Zemkó Attila és Csonka Anikó részesült, míg oklevelet a következő tanulók kaptak: Szakáll Edina, Ruzsín Dániel, Savović Mila, Stantić Barbara, Kávai Rita, Sipraga Lúna és Ökrös Kyra.

EMI

Gyöngyi alkotása

Ramóna alkotása

A fiatal költők bemutatkozása

Örömmel vettük kezünkbe azt a verseskötetet, melynek címe Sto mladih talenata, Požarevacon adta ki a Srpska Kuća Kulturno izdavački centar 2012 nyarán. Száz iskolás gyermek mutatkozott be, mint ügyes kisköltő. A kötet vegyesen tartalmaz szerb és magyar verseket (fordítással együtt).

Adáról a következő tanulók költeményeit olvashatjuk: Szűgyi Levente: Kedvenc állatom; Rác Szabó Enikő: Nagymama; Bajúsz Krisztina: Tavasz gondolatok; Balassa Kinga: Kedvenc színeim; Török Emese: Lépjünk a jégre; Kovács Írisz: A szerelem; Holló Ákos: Padtársam; Skita Anett: Valami szomorú dallam; Körösi Ágota: Mama. Balassa Kinga versét küldjük az olvasóknak sok-sok szeretettel.

Kedvenc színeim

Pirosban fürdik a nap,
hajnalhasadtával.
Kékben úszik a sárga
felhőtlen boldogsággal.
Fehér lepi be a tájat.
Hová lett a vidám sárga?
Eltűnt a zöld,
ami úgy tündökölt.
Eltűnt a szín.
Valaki sír.
De visszatér a sárga.
Van kék, van zöld,
és van még öröm!

Legyen örömteli és színes a következő iskolaév! Ezt kívánják az adai pajtasok mindannyiótoknak!

Dobrotka Mária tanárnő

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncez Erzsébet, Lukács Melinda, Sztojánovity Livia, Tomán Mária, † Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■